

Свобода Народам

Свобода Людини

Бюлетень Проводу ОУН

Тільки для внутрішнього вжитку

ВІД РЕДАКЦІЇ БЮЛЕТЕНЯ

Цей номер Бюлетеня Проводу ОУН в основному присвячений матеріалам VIII Надзвичайного Великого Збору ОУН, який відбувся в липні 1991 року. В ньому поміщені важливіші матеріали вступного характеру, політичне звідомлення за пройдений етап від VII ВЗ, привітання і кілька програмових доповідей. Решта зборових матеріалів, а особливо Постанови VIII НВЗ будуть опубліковані в наступному номері Бюлетеня, а теж окремо книжковим виданням.

VIII НВЗ ОУН був скликаний і відбувся в часі великих революційних зрушень, які широкою хвилею охопили всю комуністично-російську імперію, всі поневолені в ній народи, а особливо український нарід, який разом з іншими почав заявляти перед світом своє право на самостійне життя у своїй незалежній державі. Історичність цього Надзвичайного Великого Збору ОУН була теж в тому, що його учасниками були умандатовані делегати з України, з колишніх сателітних країн і з усіх країн української діаспори в західньому світі. Це перший раз після Другої світової війни Організація мала змогу відбутися свій Великий Збір в повному його складі в одному місці, що уможливило виміну поглядів на найсуттєвіші питання буття української нації, її боротьби за здійснення найвищого ідеалу - УССД, та ролю і завдання ОУН на теперішньому етапі. В цьому дусі були прийняті постанови з різних ділянок життя українського народу і пляни праці ОУН, виходячи із ситуації, яка в той час існувала.

Після відбуття НВЗ дальший розвиток подій в імперії і в Україні пішов незвичайно швидким темпом. Під всезростаючим тиском широких кругів населення імперський центр заплянував вдатися до репресивних заходів з метою вдержати імперію, що довело до боротьби за владу на самих верхів'ях у відомому путчі 19 серпня, який закінчився розпадом основної імперської сили - комуністичної партії, а теж послабленням репресивного апарату КГБ і розладом в армії. Без цих трьох головних стовпів - КП, КГБ і Армії, були захитані самі основи імперської структури советського зразка, а проголошення відновлення національних держав всіх поневолених народів, особливо українського народу 24 серпня 1991 року, остаточно довело до фактичної ліквідації імперії у формі СРСР. Завершенням ліквідаційного процесу комуно-російської імперії був вислід референдуму українського народу 1 грудня 1991 року, який величезною більшістю, бо понад 90%, потвердив Акт відновлення незалежності України від 24 серпня, чим здивував весь світ і доказав перед ним свою волю до вільного державного життя. Дальші грудневі події, які довели до формальної ліквідації СРСР і резигнації його президента Горбачова, це наслідок великої перемоги українського народу в референдумі 1-го грудня.

Все, що сталося до сьогодні в Україні, це ще лише початок будови української держави, бо на дорозі до її закріплення і розбудови ще великі труднощі і перешкоди. Найбільшою загрозою для самостійності України далі залишається російський імперіялізм, не зважаючи на зміну його кольору, який вже намагається різними способами вдержати імперську структуру у формі „співдружності незалежних держав“, але під одним командуванням стратегічних збройних сил, з розбудовою спільного економічного простору з відкритими кордонами, спільною валютою і митною політикою, координованою зовнішньою політикою. Одночасно новий володар Росії, Єльцин, перебирає у свої руки найважливіші імперські агенди зліквідованого СРСР - контролю над ядерною зброєю, запаси золота, валютний фонд, дипломатичні станиці в усіх країнах світу разом з їх майном, а через економічний тиск на членів „співдружності“ крок за кроком приневолює їх здавати свої самостійницькі позиції в користь нового центру. І це йому вдається теж тому, що в усіх колишніх республіках СРСР, які проголосили незалежні держави, далі при владі залишились ці самі люди, тобто колишні члени комуністичної партії, лояльність котрих завжди була більша до Москви аніж до своїх народів. Ця

проблема у повній величині існує сьогодні теж в Україні, бо велика більшість депутатів Верховної Ради і майже повністю склад уряду України це члени комуністичної партії, цієї злочинної установи, яка на протязі свого існування винищила мільйони українського населення і довела український нарід до духовної і економічної руїни. Ці люди прямо не здібні на корисну діяльність для свого народу і завжди будуть тяготіти до чужого центру.

Тому перед українськими патріотами стоїть під цю пору велике завдання активно включитися до політичної праці в Україні і подібно, як це було з підготовкою до референдуму, приготувати нарід до перебрання влади в свої руки через обрання у вільних виборах гідних представників. Щойно тоді, коли на всіх рівнях влада буде в руках народних обранців, українська держава буде закріплена і зможе вільно розвиватися. ОУН, яка своєю довголітньою боротьбою і працею найбільше причинилася до вдержання і поширення національної свідомости українського народу, має тепер можливість у цілій ширині явно розгорнути свою діяльність в Україні, щоб поглибити і примінити ідеї українського націоналізму в розбудові української держави згідно з її програмою. А програма ОУН державного будівництва, у порівнанні з подібними програмами новопосталих політичних партій в Україні, є найосновніше розроблена у всіх ділянках життя народу і вона надається для її застосування вже на сучасному етапі.

Також постанови VIII НВЗ ОУН, хоч в деяких тактичних питаннях боротьби за осягнення мети сьогодні вже можуть бути неактуальними, в питаннях державного будівництва, подібно як і постанови всіх попередніх Великих Зборів, є поважним вкладом Організації у розвиток української державницької думки.

1991 рік, що вже відходить до історії, був для України і для світу роком епохального значення подій, бо в ньому закінчила свій злочинний шлях комуно-російська імперія, а на її місці відновились національні держави поневолених народів. Докладімо старань і зусиль, щоб 1992 рік, помимо ще великих труднощів, був роком закріплення відвойованих позицій і початком нової епохи всестороннього розквіту вільних народів у вільних незалежних державах.

Грудень 1991 р.

Христос народився!

НАРОДЕ УКРАЇНСЬКИЙ, В УКРАЇНІ І НЕ В УКРАЇНІ СУЩИЙ

Вітаємо Тебе, Український Народе, що прийняв Бога, Ісуса Христа в зарані своєї історії і повірив у незнищиму правду Його Слова.

Його Слово було, є і буде в началі життя усього живого, а в першу чергу людини, наділеної творчою силою і свідомістю вибирати між злом і добром і творити добро або зло.

Бог сотворив усе життя на землі, сотворив життя і у всесвіті, якого не знаємо, і Тебе сотворив, Український Народе, як і усі інші народи на землі, і наділив їх талантами та місією, яку мають здійснити у своєму призначенні.

І від самого початку життя земного став вибір перед людиною і народами. Став вибір між добром і злом, між правдою і брехнею, між любов'ю і ненавистю, між бажанням волі і незалежності у творчій праці рук і ума та поміж насильством терору та грабунку.

І воплотилося все зло у диявола - антипода Бога, що дав людині пізнання законів добра, правди і любови. Наділений великою силою примани розкошами життя дочасного, відвертає диявол людину від добра вічного, добра духовного, незнищимого, від добра, призначеного людині Богом.

І йде велика боротьба між Богом і Дияволом у наших душах, кожної людини зокрема, в кожному народі і між народами від початку їх створення. І не має миру між людьми і між народами. Володіє сатана не лише одним Каїном, а мільйонами каїнів, іродів, лєніних і сталінів, і вони не переводяться.

І не буде їм переводу на землі і не буде миру між людьми і народами, поки царство диявола в душах людських, поки орди каїнів топчуть правду, волю і гідність людини, поки хижацька зависть і ненависть грабити буде урожаї творчих народів, їх свободи і працю.

Український народе! Як Ірод Христа, Тебе прагнуть убити, і як фарисеї розп'яти на хресті, щоб Ти не жив. Щоб з Тобою померла і правда, яка є в Тобі, і призначення боронити її, волю народів і свободу людини.

Ти, Український Народе, обрав шлях, яким прийшов на землю Христос. Прийшов дорогою любови і жертви. І обрав Ти шлях мирної творчої праці та перетворив землю у рай на землі. Це сталося сім тисяч років тому, коли Ти кинув першу жменю пшениці у рідний чорнозем і тисячі років дав тобі Бог миру. І ти сформувався духовно тоді як нарід найвищої цивілізації бронзової доби в Європі.

І стала Україна на грані двох світів творити нове життя, як зоране поле, готове на засів Христа. Стала Україна приманою Сходу і Півночі своїми багатствами та плодами рук творчих. І стало твоїм призначенням, Народе Український, стояти на сторожі не лише власної землі, але й захищати усю Європу від орд азійських кочових на Сході. На Твоїх мечах і жертві крові зломилась орда Сходу. Збереглося християнство на Заході, але не для Божої правди стали „хрестоносцями“ Твої сусіди.

Ти, Український Народе, поніс слово Боже і слово правди на Північ. Об'єднав мисливські народи у Київській державі України-Руси, дав їм своє багатство духа тисячоліть. І постав нарід московський на Півночі, що дух Каїна опутав його і зависть на багатство України перемогла науку Христа, їм дану Україною.

І замінив московський нарід закони „Руської Правди“ і науку Христа царським деспотизмом, рабством духа і кріпацтвом. І пішов насильством меча на руїни київської св. Софії і цілого українського народу, щоб загарбити овочі його праці. Диявол приступив до керманичів народу московського вповні, коли він прийняв науку Маркса і Леніна про людину і Бога, науку ненависти, терору і вбивства.

Український Народе, Ти найкраще знаєш свої жертви і страти. Московський Ірод у Тобі бачив Христа і правду на землі, він прагнув, як Ірод, вбити Тебе.

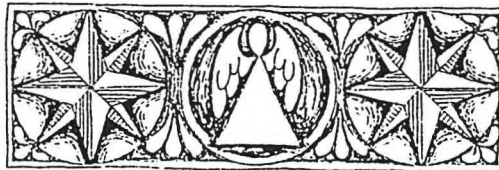
Український Народе! Ти все прагнув миру і творчого спокою. Але мир не може існувати, як довго існує диявол, як довго існує зло і неправда, як довго існує злочин і грабіж. Зло мусить уступити, диявол мусить відійти! Мусить перемогти правда Христа і народів у Христі вірних, бо Він прийшов до всіх народів і рас.

Христос прагнув миру, але без зла, без диявола. Тому сказав, що приносить не мир, а меч. Він приніс війну усім дияволам зла, брехні і насильства. Війну неволі і рабству. І Ти, Український Народе, на Його жнивах!

Христос родився! Христу слава!
Україні слава!

Січень, 1992 року

ПРОВІД
ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ
НАЦІОНАЛІСТІВ

КОМУНІКАТ

ПРО ВІДБУТТЯ VIII НАДЗВИЧАЙНОГО ВЕЛИКОГО ЗБОРУ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

На початку літа 1991 року в одній із західних країн відбувся VIII Надзвичайний Великий Збір Організації Українських Націоналістів (революціонерів), що є найвищим її органом і в якому згідно з Устроєм взяли участь умандатовані делегати і покликані учасники з усіх країн українських поселень. Надзвичайність Великого Збору була зумовлена передчасовістю його скликання з уваги на розвиткові революційно-визвольні процеси в Україні і в російсько-більшевицькій імперії.

VIII Надзвичайний Великий Збір ОУН прийняв звідомлення голови і членів Головного Проводу ОУН, Теренових Проводів, Головної Ради, Головної Контролі і Головного Суду ОУН та після обговорення схвалив їхню діяльність.

VIII НВЗ ОУН, у 50-ту річницю проголошення Акту 30-го червня у Львові та в 5-ту річницю смерті Голови Українського Державного Правління, сл. пам. Ярослава Стецька, вшанував пам'ять померлих членів ОУН та жертв большевицького терору, загиблих у боротьбі ОУН-УПА в обороні відновленої Української Держави.

VIII НВЗ ОУН заслухав та обговорив ряд доповідей, а між ними: «Політичне становище в Україні й імперії», «Стратегія і тактика боротьби ОУН на сучасному етапі», «Зовнішня політика ОУН», «Проблеми кадрів ОУН», «Ідеологічні проблеми». 15 різних комісій, що працювали ще перед VIII НВЗ, заслухали думки багатьох учасників Збору і випрацювали постанови, що мають служити напрямними діяльності та скріплювати революційно-визвольні процеси в Україні.

Особливу увагу зосереджено на аналізі політичного становища, яке склалося в імперії і в Україні. Стверджено повний крах горбачовської «перестройки» і неминучість розкладу імперії СРСР на окремі національні держави. Про це свідчить відкомунізування Східньої Німеччини і її злука з Західньою Німеччиною, вивід советських військ з окупованих країн Польщі, Мадярщини і Чехо-Словаччини, заповіджений вихід шести республік зі складу СРСР — Вірменії, Грузії, Молдавії, Латвії, Литви і Естонії, глибинні процеси національного відродження в Україні та в інших республіках. Проходить процес пробудження національних сил в окремих республіках, який доведе до національного визволення. В парі з цим проходить консолідація міжнародної співпраці на базі АБН, що унааявив свою дію в окупованих країнах.

Уряди держав вільного світу, а зокрема світові потуги на чолі з Америкою, зберігають поки що «статус кво», не підтримуючи прагнень поневолених народів до свободи і державної незалежності, як це виявилось зокрема в питанні прибалтицьких народів і при розпаді Югославії на Хорватію, Словенію та інші. Це змушує поневолені народи скріплювати свою солідарність і розв'язувати проблему визволення на базі своїх власних сил. Тому рішено скріпити дію назовні при допомозі УДП і АБН, щоб змінити цю негативну настанову, постійно покликаючись на принципові заложення, що впливають з постанов міжнародних конвенцій про національне самовизначення і свободу народів і людини.

Важливим ствердженням є факт зростаючого націоналізму і його життєздатність у протидію до комуністичного інтернаціоналізму та його штучної системи державного капіталізму, зведеного до жорстокої експлуатації народних мас і наростання панівної паразитної кляси з її номенклатурою та адміністративно-командною структурою.

Стверджено важливість ролі ОУН у визвольно-революційних процесах в Україні, при чому ідеї ОУН-УПА з часів збройної боротьби є такі живі в народі, що вони стали власністю великої частини українського народу. Свідчення тому дають самі вороги української державності і їхні вислужники в Україні, що новою хвилею брехні та дезінформації намагаються баламутити український народ. ОУН далі остається авангардною силою у визвольно-революційних процесах України і для цього скріплює свої кадри і свою діяльність.

VIII НВЗ ОУН присвятив велику увагу проблемам молоді в Україні і в діаспорі. Родинне і суспільне виховання, рідне шкільництво, організації молоді, громадські і церковні установи та духовенство повинні бути здоровим виховним середовищем у вихованні національно-революційних властивостей молоді, що єдино може зупинити асиміляційні процеси та дати молоді напрям для її вияву і дії.

Українське Державне Правління, з погляду ОУН, повинно продовжувати заходи для створення Всеукраїнського Державного Центру на базі державних Актів від 1918-19 років, 1939 року і 30-го червня 1941 року або знайти можливість координації дії існуючих Державних центрів стосовно України. Для цього необхідно створити законодавчі і судові органи УДП, опираючись на громадські структури Світового Українського Визвольного Фронту й інших співзвучних установ і організацій.

VIII НВЗ ОУН відмітив важливість українських Церков у відновленню духовності українського народу та піднесенню етично-морального рівня в Україні, що зазнав великої шкоди внаслідок дії «войовничого атеїзму» КПСС. Вітаючи створення Патріархату УАПЦ і повернення в Україну Патріярха УГКЦ, VIII НВЗ ОУН висловлює побажання, щоб ці дві історичні Церкви знайшли можливість екуменічного зближення і поширення своєї дії на всю Україну.

Українську діаспору визнано як важливий чинник в допомозі Україні на шляху до державного становлення. Допомога Україні мусить, однак, бути спрямована до неурядових національних організацій і повинна бути координована громадськими організаціями.

VIII НВЗ ОУН схвалив Постанови і Звернення до поневолених народів та до народів вільного світу, а зокрема Маніфест до українського народу, в якому закликає включатися в організовані лави для боротьби за свою повну державну незалежність.

VIII НВЗ ОУН обрав Провід ОУН на чолі зі Славою Стецько, Головну Раду, Головну Контролю і Головний Суд ОУН.

Жваве і глибоке обговорення проблем було у великій мірі зумовлене станом боротьби українського народу за Українську Самостійну Соборну Державу, що свідчить про ідейну єдність і спаяність кадрів ОУН в Україні і в діаспорі, та рішучу настанову йти послідовно до визначеної мети — здобуття УССД.

Секретаріят Проводу ОУН

16 липня, 1991 р.

МОЛИТВА НА ПОЧАТКУ VIII НВЗ ОУН

«Царю Небесний, Утішителю, Душе істини, що всюди еси і все наповняєш, скарбе дібр і життя подателю, прийди і вселися в нас — так, як Ти вселився в Апостолів у виді огнених язиків на Зелені Свята. Своєю силою Ти перемінив їх на мужніх і відважних Апостолів, які навернули весь поганський світ до Христової віри та покорили під свої ноги всякого врага і супостата. . .

Царю Небесний, прийди сьогодні і вселися в нас тут зібраних із рідної України та діяспори на цьому історичному Великому Зборі.

Наповни наші серця своїми дарами: даром мудрости, даром розуму, ради, кріпости і даром знання. . .

Великий і Всемогучий Боже! Зішли на нас із небес святу мудрість, що сидить поруч Тебе. Дай нам мудрість Твого уподобання. Дай нам мудрість Твоїх доріг і мудрість ходити стежками Твоєї святої волі. Дай нам, Боже, мудрість чуйности, уваги і обережности. Дай нам мудрість мужества і сили, нехай нас не звалить ніяка буря. Дай нам, Боже, мудрість Апостолів, Мучеників, Провідників. Дай нам мудрість відречення і пожертвовання себе для народу свого. Дай нам мудрість жертви, хреста, мудрість крові пролити за волю України.

Дякуємо Тобі, Господи Боже, що Ти обдарив мудрістю наших Провідників, які вели і ведуть Організацію Українських Націоналістів простолінійним шляхом до світлої мети. Що вони під проводом Степана Бандери мали мудрість, силу і відвагу 30 червня, 50 літ тому, проголосити Акт Відновлення Української Держави, яку очолив прем'єр Ярослав Стецько, муж Божого Провидіння.

Дякуємо Тобі, Господи Боже, що ми дочекалися бути учасниками цього Великого Збору, який відбувається у підніжжі святих могил Степана Бандери й Ярослава Стецька. Вони для нас тепер такі близькі. Ми відчуваємо їхню тут присутність. Їхні безсмертні душі є між нами. А з ними і душі Коновальця, Шухевича, сотки тисяч незламних борців-героїв легендарної Української Повстанської Армії і тих, що їх тіла спалені в німецьких крематоріях, і тих, що їхні кості розсіяні по сибірських тайгах. Схилимо наші голови перед ними. Нахилимо наші вуха і слухаймо, що вони промовляють до нас: стійте у вірі, йдіть прямим шляхом, що ми засіяли своїми кістками і зросили своєю кров'ю. . .

Докінчіть те, що нам не судилось довершити. Ми духом з Вами. Воскресення України вже близько!

Занесіть червоно-чорний прапор до Золотоверхого Києва, столиці Вільної України, і завісьте його побіч синьо-жовтого національного прапора з Володимирським Тризубом на горі, де був хрест апостола Андрея Первозванного.

Господи Боже, благослови цей Великий Збір своїми ласками і щедротами, щоби наші наради увінчалися успіхом, а Ти, Мати Божа, Царице України, прийми нас під Свій Покров.

Призиваю Боже благословення Отця і Сина і Духа Святого, хай зійде на вас і перебуває у вас завжди нині і повсякчас, на віки вічні. Амінь».

о. А. Б. Гирвиця

ВІДКРИТТЯ VIII НАДЗВИЧАЙНОГО ВЕЛИКОГО ЗБОРУ ОУН

Дорогі Подруги і Друзі!

Відкриваючи VIII Надзвичайний Великий Збір Організації Українських Націоналістів, скликаний згідно з Устроєм ОУН, розділ ІУ, параграф 7, я сердечно вітаю всіх учасників цього найвищого форуму Організації, які прибули з різних континентів і країн. Особливо гаряче вітаю наших Подруг і Друзів з Рідного Краю і з сусідніх країн, з першого фронту боротьби української нації за волю і державну самостійність, які на протязі довгих десятиліть гордо і непохитно несли священний прапор української визвольної революції і донесли його несплямленим до сьогоднішніх днів. Ваша всеціла відданість українській справі, героїчна боротьба в найбільш несприятливих умовах, Ваші терпіння і довголітні поневіряння по ворожих тюрмах і концтаборах створили сильну моральну і політичну базу для нових поколінь українських борців-націоналістів, які сьогодні масово включаються у боротьбу за ідеали нації. Для тих, що на чужині, Ви були джерелом віри в неминучу перемогу української правди на українській землі і джерелом сили у довголітній праці для добра української визвольної справи серед вільних народів західного світу. Глибокий поклін, честь і слава Вам, дорогі наші Подруги і Друзі — українські націоналісти-революціонери з рідних земель!

Серечно вітаю всіх делегатів цього Надзвичайного Великого Збору ОУН з усіх країн нашого поселення, старших і молодших, наших Сеньйорів і тих, що в умовах чужини молодими юнаками включилися в лави ОУН для боротьби за українську державу. Всі ви пройшли нелегкий шлях, але з честю виконали взяті на себе завдання і видержали на своїх стійках до нинішнього часу. Це великий життєвий подвиг кожного чи кожної з Вас, а теж наш спільний подвиг, що об'єднані великою ідеєю українського націоналізму і організаційною структурою можемо впевнено вступати у черговий, може вирішальний етап боротьби української нації за волю і державну незалежність.

Цей Великий Збір відбувається у століття з дня народження основоположника і першого Голови Проводу ОУН сл.п. полк. Євгена Коновальця і в п'яту річницю смерті сл. п. Ярослава Стецька, Голови Проводу ОУН, Президента АБН і Голови Українського Державного Правління, двох великих державних Мужів України, які в найважчих часах існування української нації змобілізували її до активної боротьби за свою державу і винесли українську справу на міжнародний форум. Їхні світлі дороговкази просвічують нам і майбутнім поколінням правильний шлях до досягнення остаточної мети.

Відбуваємо цей Великий Збір ОУН у 50-ліття відновлення Української Держави Актом 30 червня 1941 року і покликання Національними Зборами Українського Державного Правління на чолі з Ярославом Стецьком, що започаткувало нову героїчну епоху збройної боротьби української нації в обороні своєї держави проти двох імперських потуг — нацистської Німеччини і большевицької Росії. Цей історичний чин української нації, що його ініціатором і надхненником була ОУН під проводом Степана Бандери, а який безсмертною славою вкрили і кров'ю освятили воїни УПА і члени революційного підпілля ОУН під проводом свого легендарного командира ген. Романа Шухевича-Чупринки, простелив шлях до перманентної боротьби народу за волю і державну самостійність України на дальші десятиліття аж до сьогоднішнього часу. З духа печаттю великих сподвижників української національної ідеї — митрополитів Липківського і Шептицького, патріарха Йосифа Сліпого, Петлюри, Донцова, Єфремова, Коновальця, Бандери, Шухевича, Стецька і цілої когорти провідних і рядових членів Української Визвольної Революції, український нарід сьогодні, а з ним і Організація Українських Націоналістів, знову станули на шлях активної боротьби за УССД.

Великі, кардинального значення зміни, які наступили в світі, а особливо в комуністичній російській імперії в останніх роках від часу VII Великого Збору ОУН, зумовили скликання, згідно з Устроєм ОУН, цього Надзвичайного Великого Збору. Його завданням буде проаналізувати ці зміни, їхні причини і наслідки у світовому засягу, а особливо теперішнє становище в нашій Батьківщині. Банкрутство комуністичної ідеології і побудованої на ній імперської большевицької системи досягає свого завершення. Частина підневільних народів у Східній Європі і в інших частинах світу вже усамостійнилася, інші голосно заявили перед світом своє право на державну незалежність, а між ними й український нарід. Але московський імперський центр шукає нових ідей з метою вдержати свою імперію в межах теперішнього СРСР і мобілізує для цього всі свої сили. Отже, наша боротьба ще не закінчена, вона щойно набирає на силі з обох сторін. І у цих нових обставинах, які заіснували, коли є можливість практичної координації визвольних сил української нації в Україні і в діаспорі, як і сил всіх поневолених народів, потрібно знайти якнайкращі прийоми цієї боротьби, її стратегію і тактику, щоб у цей вирішальний час змобілізувати весь український нарід під визвольні прапори державної незалежності. Роля ОУН під цю пору є велика, враховуючи її досвід боротьби, її ідейно-політичні принципи, програму державного будівництва і потенційно великі кадри однодумців. Як така, ОУН має потрібні кваліфікації і сили, щоб стати в авангарді боротьби української нації за волю і державність. Завданням цього Великого Збору буде довести до ідейної, політичної, організаційної єдності всіх розпорошених дотепер наших членів і прихильників, всі наші кадри, щоб могли вести одну політику на внутрішньому і зовнішньому відтинках. Під цим кутом повинен бути обраний Головний Провід і інші керівні органи ОУН, які заступали б наші кадри в Україні й діаспорі.

Це, в основному, ці найважливіші питання і проблеми, задля котрих є скликаний цей Надзвичайний Великий Збір ОУН, але одночасно всі інші справи, що є в компетенціях Великого Збору, можуть і будуть поставлені на порядку нарад.

На початку наших зборових нарад, вшануймо світлу пам'ять і віддаймо поклін Провідникам Української Національної Революції — Петлюрі, Коновальцеві, Бандері, Шухевичеві і всім відомим і невідомим членам ОУН, усім українським патріотам, які відійшли у вічність від останнього VII Великого Збору ОУН:

ПРИШЛЯК Євген, Провідник КП ОУН в Україні, 1987;
ЗАБЛОЦЬКИЙ Юліян, Член Проводу ОУН, член УДП, В. Британія, 1988;
ОСІНЧУК Роман, Член УДП з 1941 р., США, 1991;
МАЛАЩУК Роман, кол. Член Проводу ОУН, Член ГРади ОУН, Канада, 1991;
ВЕНГЛЬОВСЬКИЙ Юрій, Член ГРади ОУН, Т. П-к ОУН, Австралія, 1989;
ШПОНТАК (ЗАЛІЗНЯК) Іван, Шеф Штабу УПА-Захід, провідний Член ОУН, Словаччина, 1989;
КОЧКОДАН Іван, провідний член ОУН, Україна, 1990;
МАТЛА Олександр, кол. Член Проводу ЗЧ ОУН, Член ТП ОУН, Канада, 1987;
МАТЛА Ірина, член ОУН, Канада, 1987;
КОВАЛЬСЬКИЙ Петро, Член Головного Штабу СБ ОУН, Член ТП ОУН, Канада, 1988;
КУШНІР Михайло, Член ГРади ОУН, США;
ІЛЬКІВ Андрій, Провідний Член ОУН, Україна, 1991;
СВЕНЦІЦКА Віра, член ОУН, культурна діячка, Україна, 1991;
РОМАНЕНЧУК Богдан, Провідний Член ОУН, культурний діяч, США, 1989;
ШЕВЧУК Павло, Провідний Член ОУН, Канада, 1989;
КУДЛИК Теодор, кол. Член ТП ОУН, В. Британія, 1990;
КОТУХА Василь, Воїн УПА, великий добродій ОУН, В. Британія, 1988;
ЄНСЕН-ПОЛТАВА Леонід, Провідний Член ОУН, письменник, США, 1990;
РАК Ярослав, Провідний Член ОУН, США, 1990;
СОЛОНИНКА Василь, кол. Член ТП ОУН, Канада, 1990;
ШЛЯХЕТКО Осип, Провідний Член ОУН, В. Британія, 1990;
ЛИТВИН Василь, кол. Т. П-к ОУН, Австралія, 1990;
ПЕЛЕХ Теодор, Провідний Член ОУН, Німеччина;
КОЛІШКО Микола, Провідний Член ОУН, Німеччина, 1990;
МОСА Володимир, Провідний Член ОУН, Німеччина, 1990;
ЧУБАТИЙ Олесь, Член ТП ОУН, Австралія, 1989;
БОЙКО Роман, Провідний Член ОУН, Австралія, 1991;

ЛУЦИШИН Федір, Провідний Член ОУН, США;
 РИБЧУК Богдан, Провідний Член ОУН, США;
 БАЧАРА Микола, Провідний Член ОУН, США;
 СЕМАНІШИН Микола, Провідний Член ОУН, США;
 КОСТИК Володимир, Провідний Член ОУН, США, 1990;
 КУШНІР Омелян, Член ТП ОУН, Канада;
 ГУТА Матей, Член ТП ОУН, Канада;
 БОЙКО Іван, Член ТП ОУН, Канада;
 БОЙЦУН Роман, Член ТП ОУН, Канада;
 ТАТЧИН Володимир, Провідний Член ОУН, Канада;
 ХИМКО Теодор, Провідний Член ОУН, Канада;
 КОРДА Іван, Провідний Член ОУН, Канада;
 КУПЧАК Василь, Провідний Член ОУН, Канада;
 ГИРАК Василь, Провідний Член ОУН, Канада;
 ЯРІШ Ігор, Провідний Член ОУН, Канада;
 ШУМСЬКИЙ Петро, Провідний Член ОУН, Канада;
 СЛЮСАРЧИН Степан, Провідний член ОУН, Канада;
 БЕНДЮГА Олег, Провідний Член ОУН, Канада;
 ВАНЧАРСЬКИЙ Василь, Провідний Член ОУН, В. Британія, 1988;
 НЕШОТА Володимир, Провідний Член ОУН, В. Британія, 1988;
 МУДРИЙ Йосиф, молодий Член ОУН, В. Британія, 1988;
 БОЙЧУК Василь, Провідний Член ОУН, В. Британія, 1988;
 ІЛЮК Юрій, Провідний Член ОУН, Шотландія, ВБ;
 КРИВОНОС Анатолій, Член ОУН, В. Британія, 1989;
 ВОЛОЩУК Василь, Член ОУН, В. Британія, 1989;
 МОГИЛЕВИЧ Теодор, Провідний Член ОУН, 1990;
 КУНДИРЕВИЧ Микола, Провідний Член ОУН, В. Британія, 1990;
 ДЯКІВСЬКИЙ Юрій, Провідний Член ОУН, В. Британія, 1990;
 ДЕМКІВ Василь, Провідний Член ОУН, В. Британія, 1990;
 СЕНІВ Любомир, молодий Провідний Член ОУН, В. Британія, 1990;
 ОСЛАВСЬКИЙ Василь, Провідний Член ОУН, В. Британія, 1991;
 КУЛИНИЧ Володимир, Провідний Член ОУН, В. Британія, 1991;
 ПАВЛІВ Дмитро, Провідний Член ОУН, В. Британія, 1991;
 МАЦУСЬКИЙ Іван, великий добродій для цілей ОУН, В. Британія, 1989;
 КОБИЛЯНСЬКИЙ Антін, Провідний Член ОУН, США, 1991;
 КОЛОДІЙ Марія, член ОУН, Канада, 1991.

Згадаймо і пом'янім безчисленні жертви Чорнобильської катастрофи, спричиненої злочинною політикою московської окупаційної влади в Україні.

Хай вічною і славною буде їхня пам'ять в українському народі!

Дорогі Подруги і Друзі!

Стверджую, що VIII Надзвичайний Великий Збір ОУН був скликаний мною, як Головою Проводу ОУН, в порозумінні й узгодженні з Проводом ОУН згідно з Устроєм ОУН й у приписаному Устроєм часі і формі і що присутні на ньому делегати творять потрібне кворум для правосильності відбуття Надзвичайного Великого Збору ОУН і всіх його вирішень та постанов.

Складаючи на Ваші руки одержаний на VII Великому Зборі мандат для Проводу ОУН, Головної Ради, Головного Суду і Головної Контролі ОУН, проголошую VIII Надзвичайний Великий Збір Організації Українських Націоналістів відкритим.

Василь Олеськів,
 Голова Проводу ОУН

ПРИВІТАННЯ З УКРАЇНИ

Шановний Друже Голово!
Шановні Друзі!

Уклін Вам і привітання з рідної землі, України, від друзів, однодумців, з якими Вас об'єднує єдина ідея, єдина мета.

Ми є свідками великих перемін у співвідношенні сил у світі, зокрема перемін, які сталися за останні роки в Україні. В зв'язку з цими перемінами перед нами виникають завдання великої ваги, лягає на нас відповідальність за прийняття рішень і їх реалізацію.

На мою думку, найважливішим завданням в наші дні є: вивчити і збагнути ситуацію, яка склалася в Краю, пильно стежити за швидкими перемінами в політичному, культурному і економічному житті на Україні, правильно оцінити ситуацію і визначити свою позицію. На жаль, в діаспорі і в Краю нема більш-менш єдиної позиції в принципових питаннях, по-різному тлумачаться і оцінюються переміни, ще більше розходжень є в методах боротьби. І хоч єдність в політичній боротьбі взагалі, зокрема в боротьбі за державність — велика рідкість, у нас, українців, в наш час позиції різних політичних структур доходять до діаметрально протилежних. Плюралізм партій і думок в суспільному житті в загальному — явище нормальне і все ж таки треба прикласти всіх зусиль, щоб знайти те спільне, що може нас об'єднати і згуртувати здорові сили для консолідації дій, щоб спільно будувати наше суспільство і державу.

Нам постійно треба пам'ятати про те, що ворог не спить, що ця розгуртованість, ці міжконфесійні конфлікти та інші негативні явища в Краю — це результат наполегливої роботи Москви (Центру). Отже і ворожу тактику треба вивчати, щоб протидіяти їй.

Велику увагу треба приділяти Східній Україні. Там не лише советська влада вела нищівну політику по відношенню до народу України десятиліттями — російська імперія століттями гнобила наших братів наддніпрянців, придушувала найменший прояв національної свідомості. То чи слід нам сьогодні дивуватися, що відродження на цих землях йде повільними темпами? З особливою увагою треба віднестися до їх потреб, треба всіма можливими засобами допомогти розвитку свідомості того, чиї вони діти, хто їх діди, треба повернути їм їх історію, традиції. В цій роботі величезні перешкоди чинять вороги різних мастей, для чого використовують і тих, хто міг би бути на нашому боці. У них є терпець боротися за кожну душу, особливо тепер, коли втрачають авторитет, впливи і людей.

Чи не пора нам перейняти зброю ворога в досить сприятливий для нас час? Здобувати прихильників наших ідей. Загляньмо в минулі роки. Ми трохи забули, що починали з нуля, і недооцінюємо ті досягнення, які сьогодні якби втратили свою вартість. Дехто вважає, що ми сьогодні маємо те, що дали нам партократія і Горбачов, тобто, що дозволили. А чи так уже й добровільно давали вони нам те, що ми маємо? Чи не змушені вони були випускати пару, щоб уникнути вибуху? Врешті, чи хотів Горбачов тої ситуації, яка склалася? Нас сьогодні не задовільняє лише символіка, мітинги і можливість вільно висловлюватися, і це добре, але не слід недооцінювати вклад у відродження тих, які захищали нашу мову, боролися за її вільний розвиток; не можемо забувати, як калічили людей, які воювали за відновлення символіки, тих, які перші заговорили про наших героїв 40-х років та ідеї, за які вони вмирали, про ОУН і її провідників. Тепер уже і на Сході не бояться говорити про націоналізм і Самостійну Україну. Все це — досягнення, які треба було завоювати.

І якщо ми сьогодні ще не готові до рішучої боротьби, то причину цього треба шукати не лише в недоліках роботи активних борців за волю народу чи в помилках окремих політичних структур, а в першопричині цих явищ — у внутрішній політиці Москви.

Здавалося б, що маємо свою владу в Галичині (і це заспокоїло галичан), а тим часом ворожа рука невидимо вертить свою чорну справу, використовуючи фактичну владу. Бачимо, які мінімальні досягнення Народної Ради у Верховній Раді, як бльокуються пропозиції Демократичного бльоку, як гальмуються здійснення деяких позитивних постанов. Мабуть, єдиним досягненням демократичних депутатів є те, що вони використали трибуну для посилення процесу відродження, а деякі сміливі виступи допомогли заляканням землякам визбутися страху. З другого боку, люди якби втратили активність, бо, мовляв, Народна Рада за них бореться. Ще гірше те, що велика кількість українців повірила в те, що парламентським методом боротьби можна досягнути незалежну Україну. На жаль і самі демократичні депутати вірять у це.

Є й інші крайності — надмірний радикалізм, який приносить справі шкоду, причому нелегко збагнути, хто цю шкоду робить несвідомо, а хто свідомо виконує ворожий задум.

Хочеться звернути вашу увагу на одну з важливих перемін в Краю, які мали б змінити орієнтацію ОУН. Якщо до 1939 р. і в 40-і роки визвольних змагань ОУН в основному орієнтувалася на селянство, то зараз ми маємо іншого селянина. Не випадково в час передвиборчої кампанії в Раді демократичні кандидати спрямували свої сили на міста і саме там мали найбільшу підтримку з боку робітників та інтелігенції. Партократи досить легко схилили селян на свій бік різними обіцянками, і селяни йшли на цей гачок, хоч нерідко обіцянки не виконувалися. Є й свідомі селяни, але їх, на жаль, меншість. Село змінилося ще й тому, що за останні роки наживається на кризовій ситуації. В робітничому середовищі завважаються позитивні тенденції, свідомість зростає швидкими темпами. В цьому легко переконатися, коли порівняти політичну активність донецьких шахтарів торік і цього року. Про це говорить і зустріч страйкарів у Києві ц.р. з головою АБН-у і членом Проводу ОУН п. Ярославом Стецько. Отже — лицем до робітників, не зрікаючись праці над відсталим селянством.

Є у нас чудова молодь. Вона чи не перша вирвалась з-під ворожих впливів, якщо не рахувати тих найсвідоміших, що пройшли пекельне випробування. Горнеться молодь до знань, прислуховується до старших, шанує традиції, проявляє ініціативу. Частина молоді в своїх діях хоче бути цілковито незалежною. Власна ініціатива — добра річ, але не враховувати досвід старшого, загартованого в боях покоління, ще й такого, що йде в ногу з часом — незакостенілого, — не слід.

Гадаю, що я не відкрила Америку. Йдеться про те, щоб наші друзі з діаспори краще вивчили ці процеси, що відбуваються у нашому суспільстві.

Важливою є увага до рухів меншостей на Україні. Про них нам також треба знати більше. Контакти з Краєм мають велике значення, але не треба обмежуватися зустрічами з окремими особами, треба йти в народ.

Про вас і про вашу роботу у нас ще менше уявлення, ніж у вас про Край. Сподіваємося тут ближче ознайомитися з вашими проблемами. Взаємодопомога, об'єднання наших зусиль, прискорить досягнення кінцевої мети — УССД.

Слава Україні!

Н.Н.

ПОЛІТИЧНЕ ЗВІДОМЛЕННЯ ГОЛОВИ ПРОВОДУ НА VII НВЗ ОУН

Останній, VII Великий Збір ОУН, який відбувся восени 1987 року, проходив в атмосфері відчуття надходячих великих перемін у світі, особливо на Сході Європи, в російсько-комуністичній імперії і в Україні. Після обширних звідомлень і дискусій були прийняті постанови, в яких відбито тогочасне становище, так як ми тоді його бачили, і накреслено напрямні для дальшої праці і боротьби. Вже тоді, на третьому році панування нової імперської верхівки, почали виходити на яв вміло приховувані недоліки комуністичної системи і намагання знайти нові ідеї і шляхи для рятування імперії, а з нею панівної ролі російських імперіялістів і комуністичної партократії. З метою одержати від західного світу необхідну технічну і матеріальну допомогу, припинити непосильні для імперії збройні перегони та заспокоїти всезростаюче незадоволення широких мас населення внутрі імперії, кремлівська верхівка була змушена стати на шлях примирення на міжнародній арені і певної відлиги у внутрішньому житті. Витворювалася ситуація, на яку ми, як визвольна Організація, чекали, до якої підготовлялися і до якої у великій мірі спричинилися нашою послідовною довголітньою працею і боротьбою внутрі імперії і в цілому світі. Тому природньо, що VII Великий Збір головну увагу присвятив визвольній боротьбі і процесам, які проходили на Батьківщині, і в тому дусі прийняв свої постанови. Основний наголос покладено на скріплення всебічної допомоги українському народові не тільки в ідейно-політичному змислі, що, зрештою, було роблено весь час, але й в практично-дієвому.

У стратегічному пляні стверджено необхідність включитися у процеси релігійного, культурного і національного відродження, яке вже в тому часі почало проявлятися в різних верствах українського народу. Одночасно звернуто увагу на відбудову і плянову розбудову нашого організаційного активу в Україні, завданням якого було б унапрямлювати процеси ставання українського народу до самостійного життя. З цією метою потрібно було скерувати на цей відтинок праці більші додаткові людські сили, особливо з молодшого покоління, і далеко більші ніж досі фінансові засоби. Під цим кутом був сформований Провід, до якого увійшли нові, молодші одиниці, що мало бути повторене на всіх нижчих щаблях організаційної структури. Вже на першій пленарній нараді Проводу було вирішено забезпечити матеріально всі потреби, пов'язані з розгортанням праці в новій ситуації.

Аналізуючи сьогодні з перспективи понад трьохрічного періоду часу тогочасну ситуацію і дуже швидкий розвиток подій, які наступили в 1988 і наступних роках, треба ствердити, що всі наші принципові заложення були правильні, бо основні ідеї, що ми їх на протязі довгих років проповідували серед своїх і чужих, почали здійснюватись на практиці. Національна ідея і стремління поневолених народів до незалежного життя не тільки вижили лихоліття московсько-большевицького поневолення і терору, але помало стали переходити до наступу, що остаточно довело до занепаду і розкладу дотепер панівної політичної і економічно-господарської системи імперії. Втративши волю і засоби до дальшої експансії, імперія почала втрачати впливи в усьому світі і розпочався її відступ. Без світової війни, без атомного голокосту, а під ударами внутрішніх сил поневолених народів імперія захиталася в самих її основах і є на дорозі до цілковитого розвалу на національні держави. Та остаточний фінал ще перед нами, бо хоч смертельно зранена, ця нелюдська потвора ще здібна нанести тяжких ударів підневільним народам.

У практичній площині, взявши курс на допомогу всім унааявненим патріотичним і релігійно-церковним кругам, ми може з надмірною обережністю взялися за організацію наших власних сил, розпорошених по всій Україні і поза нею. Пройшовши довгий шлях підпільної боротьби і понісши в ній гекатомби жертв найкращих своїх членів, інстинкт самозбереження диктував, і сьогодні ще диктує,

діяти обережно, зважаючи на підступного і жорстокого ворога, до якого не маємо найменшого довір'я. Щойно недалеке майбутнє покаже, чи ця наша тактика була правильна. З однієї сторони ми зберегли наші оцілілі кадри від дальших переслідувань і помало починаємо їх організувати для майбутніх завдань, то з другої — їхня незаангажованість у початковій стадії відродження національного руху витворила порожнечу, яку заповнили елементи нестійкі, схильні до зближення і навіть до співпраці з окупаційною владою, що так наявно видно в останньому часі.

Та це не спинило започаткованого процесу національного і релігійного відродження української нації. Переломовим в цьому процесі був 1983 рік, ювілейний рік 1000-ліття Хрещення України, в якому боротьба за права українського народу набрала явних і відкритих форм. Найперше заявила свої права на життя і діяльність катакомбна Українська Католицька Церква, з якою наша Організація несла тяжкий хрест боротьби і поневірянь на протязі десятиліть, а в останніх роках тісно з нею співпрацювала в Україні і в діаспорі, даючи їй повну підтримку. В тому ж році почала реалізуватись ідея відродження другої нашої історичної Церкви в Україні — УАПЦ, з Первоієрархом якої в діаспорі й Ініціативною групою в Україні ми були в тісному зв'язку і подали їм нашу моральну й іншу допомогу. Непродумана інтервенція в цю справу декого з т.зв. демократичних кіл в Україні звели її на мильний шлях, бо замість в Києві, формальне відродження цієї Церкви відбулося у Львові, з відомими негативними наслідками, з якими приходиться боротись до сьогодні. Та помимо початкових труднощів, помилок і ворожої постави окупаційної влади, сьогодні обидві Церкви — УКЦ і УАПЦ — завершені своєю Ієрархією, діють серед українського народу, що матиме великий позитивний вплив на духовно-моральне відродження нації.

В тому ж Ювілейному році, вперше за десятиліття, розпочались масові вуличні маніфестації релігійного і національного характеру у Львові й інших містах України, що викликало подив серед найбільших оптимістів. Червень-липень 1988 року був переломовим також у нашій поставі і нашій праці на крайовому відтинку, бо відтоді розпочалися наші активні контакти з широким кругом українських патріотів, які вийшли на яв. В той час ми не були певні, хто є інспіратором і організатором тих явних акцій, але їх форма і зміст вказували, що вони базуються на ідеях визвольної боротьби за державну незалежність України. Певним дисонансом у цій піднесеній атмосфері того часу була Деклярація принципів УГСпівки в липні 1988 року, в якій замість самостійності України поставлено конфедерацію як остаточну мету. Ця незрозуміла постава колишніх політичних в'язнів у так важливому питанні викликала здивування і занепокоєння серед патріотичних кругів української діаспори і націоналістів-державників в Україні. Провід ОУН змісця zareагував на цей мильний крок УГС і довів нашу поставу й оцінку того потягнення до відома різним кругам в Україні. Нам відомі окремі факти опротестування перед творцями цієї мильної концепції з боку наших однодумців в Україні, що викликало поважні дискусії теж в середовищі УГС, у висліді чого появилася на початку 1989 року праця голови УГС, Левка Лук'яненка, „Що далі?“, в якій автор опрокинув концепцію конфедерації чи федерації, але для УГС вона залишилася зобов'язуючою аж до її розв'язання в квітні 1990 року. Цей майже дворічний період „панування“ цієї концепції в певних політичних кругах наніс великої шкоди українській визвольній політиці. Рік пізніше, у вересні 1989 року, на цей самий федеративний шлях станула новостворена організація Народний Рух України за перебудову, що ще більше внесло замішання не тільки в Україні, але й серед української діаспори, до того часу твердо самостійницької. Численні поїздки по українських поселеннях на Заході емісарів цієї політичної концепції, в більшості колишніх членів КПУ, дезорієнтувало велику частину української діаспори, в тому теж частину інтелектуалістів з рядів ОУН, які дали свою моральну і неменшу матеріальну підтримку цьому федералістичному рухові, часто критикуючи при цьому справжніх самостійників.

З нашої сторони вжито всіх можливих засобів, щоб опрокинути цю мильну концепцію дорогою відповідних статей у пресі, при зустрічах з провідними людьми з України, які чимраз частіше приїздили на Захід, в часі поїздок в Україну наших представників, а особливо в телефонічних розмовах з представниками різних течій в Україні. Цим ми були наражені на критику з боку новоспечених „демократів“ тут і в Україні за ніби протиставлення волі українських патріотів в Краю, які, мовляв, краще знають, що і як робити. Та ми були певні, що наша постава правильна, що нема причин завертати нашу визвольну політику і боротьбу за свою державу сто років назад, бо за цю державу вже тричі в цьому столітті український нарід ставав до збройної боротьби і поніс в цій боротьбі величезні жертви крові і життя. Зрештою, живемо в епосі порядкування світу на базі національних держав донедавна поневолюваних в різних імперіях. В тій справі українські націоналісти-державники в Україні і в діаспорі йшли разом, ми були однодумцями. Під впливом нашої критики цього мильного шляху, як і під впливом швидких змін, які наступили в середущій Європі, коли одна за одною колишні т.зв. сателітні країни почали усамотійнюватися, а в поневолених в імперії країнах, в тому і в Україні, почали творитися нові політичні організації самостійницького спрямування, зарівно УРП/УГС як і НРУ/Рух станули остаточно, хоч спізнено, на самостійницький шлях. Але непоправна шкода була заподіяна, яка своїми наслідками триває до сьогодні.

В міжчасі почалася поляризація українського політичного життя. Конфедералісти-федералісти вирішили взяти участь у виборах до Советів/Рад різних рівнів на початку 1990 року, визнаючи тим самим законність цієї окупаційної влади, а теж за умов цілковитої контролі над підготовкою і проведенням виборів тією владою, точніше — комуністичною партією. Результати відомі — лише невелика кількість кандидатів, особливо в кількох західних областях України, були обрані до Верховного Совету, роля яких звелася до безплідних дискусій. Всі т.зв. осяги, включно з Деклярацією про державний суверенітет України, були наперед узгіднені з московським центром, у його стратегічному пляні домогтися підписання „нового“ союзного договору, підставу для чого давала ця Деклярація. На т.зв. парламентарний шлях боротьби за українську державність станули найперше ці два угруповання, які первісно стояли на плятформі конфедерації (УСГ/УРП) і федерації (Рух), до яких долучилися кілька новостворених політичних партій (ДемПУ й ін.). Ця течія є сьогодні найбільш активна в політичному житті (поза КПУ) і намагається свою ідею закріпити в народі. В останньому часі появляються відкриті напади з рядів цієї групи на український націоналізм і на його носіїв, дарма що в їх рядах опинилося велике число визнавців ідеології українського визвольного націоналізму. Тому треба сподіватися, що в короткому часі прийде там до зудару між визнавцями двох протилежних концепцій.

Поряд з названими вище партіями, постали декілька інших політичних партій чи груп на самостійницьких принципах і плятформі, які відкидають парламентарний шлях для осягнення мети, але ще досі не визначили своєї стратегії боротьби, обмежуючи її до мирних засобів (УНП, УХДП, УНДП, ДСУ, УДСП й ін.). З цих кругів виловився т.зв. конгресовий шлях, що його очолює УМАСамблея (під цю пору до неї входять названі УНП, УНДП і декілька малих груп), метою якого є довести до скликання Національного Конгресу на базі громадян УНРеспубліки (реєстрацію громадян проводиться серед населення України), який мав би проголосити відновлення УНРеспубліки як незалежної держави.

Явними визнавцям третього, революційного шляху боротьби за УССД, що його заступає ОУН, є сьогодні лише поодинокі групи молоді з рядів СНУМ, СУМ, УНС, студентських об'єднань чи товариств й ін. Не можуть далеко стояти від цієї методи боротьби найновіші товариства Ветеранів Визвольної Боротьби ОУН-УПА, Політичних в'язнів чи Дітей колишніх в'язнів-репресованих, хоч про це явно не заявляють з відомих причин.

Цілий ряд громадських, культурних, молодіжних, релігійних, військових і

професійних установ, організацій і товариств, які вже діють чи є в стадії організування, творять дуже важливу національну базу, паралельну до існуючої совєтської, на яку в майбутньому має опертися визвольна політика і боротьба. Поширення цієї бази на всі прошарки українського населення і на всі простори української землі є не тільки потрібне, але воно є можливе до здійснення при теперішніх умовах.

Весь цей спектр політичних партій і громадський та церковно-релігійний сектори були об'єктом нашої пильної уваги, студій і, там де можливо, відповідної співпраці. Ми досі йшли, як було згадано, широким фронтом, даючи наші поради і допомогу всім українським патріотам, які в цьому періоді вийшли на яв і проводили відповідну працю на різних відтинках національного життя. Думаю, що ми в даній ситуації не зробили помилки, бо діяли в рамках нашої визвольної стратегії — закріплення національної свідомості в народі і поширення державницьких ідей. Вважаю теж, що не зважаючи на різниці в стратегії і тактиці для досягнення остаточної мети — УССД, всі названі мною партії і організації (за винятком КПУ) відіграли і далі відіграють позитивну роль у питанні поширення національної свідомості українського народу. При наявності великого спустошення, яке зазнав наш нарід під час російської окупації царського і большевицького режимів, що глибокою травмою лежить на ньому до сьогодні, ця ділянка праці є далі на часі і в ній є місце для всіх.

Та прийшов час на переосмислення наших першочергових завдань, беручи до уваги сьогоднішнє становище в імперії і в Україні та настанову західного світу до наших кровних проблем і інтересів. За пройдений період від VII Великого Збору, а особливо в роках 1989-1990, ми мали змогу запізнатися зблизька не тільки з різними течіями, які появилися в Україні, але й з великою кількістю провідних і рядових членів новітнього національного відродження. Це незвичайно великий позитив, коли порівняти з попередніми роками чи десятиліттями, коли такі можливості були обмежені до мінімуму, а всі наші прогнози, дуже часто влучні, робилися або на підставі теоретичних роздумувань, або на дуже фрагментарних фактах. Це може тяжко повністю зрозуміти тим, хто не мав прямого відношення до тих справ, а тому часто можна почути навіть від наших провідних членів дуже кривдячі репліки на адресу Проводу. Сьогодні перед нами порівняльно дуже ясна картина, а тому буде далеко легше прийняти потрібні настанови.

Не все, що ми бачили, є ідеальне. Не всі провідні діячі широкого національного руху чи окремих партій є на висоті своїх завдань. Ще досі Україна не вилонила єдиного, всіма визнаного національного Проводу. Ще є різниці між окремими регіонами у висоті національної свідомості і натусі та засягу діяльності. Ще у великій мірі панує страх перед поновними репресіями. Та фактом є, що за останні три роки пройшли великі, революційного засягу і значіння зрушення у всіх ділянках життя і на всіх просторах України в напрямку ставання українського народу до державного життя. Рушійними ідеями є національна свобода і соціальна справедливість. В пам'яті народу збереглася героїчна збройна боротьба українського народу під знам'ям ОУН-УПА в 40 - 50-их роках і на героїці цієї боротьби сьогодні виховується українська молодь. Саме молодь захоплюється ідеями українського визвольного націоналізму ОУН і вона стане головним резервуаром наших нових кадрів.

Помимо великих зусиль, яких докладає кремлівський імперський центр, йому не вдасться врятувати імперії. Банкрутство цілої системи досягло таких розмірів, що вже ніякі революційні зміни в її нутрі не врятують її. Не допоможе цьому і недавній пофальшований референдум. Показником невилічимої недуги є не тільки заломання економіки, катастрофічне зниження продукції, хаос в доставі сирівців і виміні товарів, неспосібність прогодувати своє власне населення, загальне зубожіння населення. Може найголовнішим показником є постава поневолених народів, які в різних формах заявили свої права на незалежне державне життя. Навіть вже в

російському народі є двоподіл в цьому питанні. Тому стає зрозумілим, чому західні держави, особливо англосакські, на наших очах змінюють свою настанову на позитивну в питаннях незалежності України, а не лише балтійських народів, як це було донедавна, чи попередньо до держав-сателітів. Ряд статей у поважних журналах і газетах, а теж коментарі у масових медіях, вважають українське питання ключевим у розв'язці проблем СРСР. Не випадковими були зустрічі, напр., британського прем'єра з представниками балтійських народів перед його розмовами з Горбачовим, чи міністра зовнішніх справ Британії з представниками маріонеткового уряду в Києві, теж перед його зустріччю з центральним урядом у Москві. Як добрі бизнесмени, західні держави розуміють значіння України у післяімперському періоді для решти Європи і світу як великого і гідного партнера. Тому цей фактор треба брати до уваги, хоч він не є вирішний. При цьому варто пригадати, що президент Буш у своїй програмовій доповіді після перебрання влади у 1988 році поставив як мету Америки звільнення всіх т.зв. сателітних країн у Середній Європі і демократизацію Советського Союзу. До децю більше як року часу перша мета була досягнута, всі ці країни не тільки стали незалежними, але й комунізм був викинутий на смітник історії. Другої мети зaledви чи вдасться досягнути, і тому тепер впливові дорадники американських президентів і урядів, Кіссінджер і Бжезінські, відкрито заявляються за усамостійнення України й інших республік СРСР. Правда, це може штовхнути імперських керівників до силової розв'язки проблем імперії, тобто при допомозі репресивних органів і збройних сил, для чого вже є показники, але це теж не врятує імперії на довшу мету.

Та остаточно розв'язка всіх проблем поневолених народів буде залежати від їхньої власної волі і боротьби. Виходячи із повищих стверджень, на перше місце висувається потреба орнанізованої сили, здібної до різних форм боротьби в різних обставинах, і потреба єдиного Проводу, здібного до цих великих завдань. Щойно рік тому, на нараді членів Проводу ОУН з участю представника з України, ми остаточно рішилися на розбудову нашої сили в Україні і бувших сателітних країнах, що було затверджене на пленарній нараді Проводу в травні м.р. На нашу думку, ОУН і її Провід мають найбільші дані стати зав'язком такої національної визвольної сили, враховуючи те, що ОУН має здорові ідейні заложення, має опрацьовану стратегію визвольної боротьби з чітко окресленою метою — УССД, програму державного будівництва, здисципліновані кадри і великий досвід у всіх формах боротьби. За цей недовгий період часу зроблено дуже багато в повищому напрямку, про децю з цього була мова раніше, але ще не менше потрібно доробити, щоб завершити цю заплановану структуру і приступити до конкретних діл мобілізації народу до вирішних завдань. Труднощі великі, завдання ще більші, а тому потрібно великого напруження всіх наших сил, засобів і знання, щоб все це подолати. Головний тягар цієї праці перейде згодом на наші кадри в Україні, де теж повинні зосередитися найважливіші сектори Проводу. Наші кадри в діаспорі повинні теж зрозуміти вагу історичної хвилини, в якій вирішується дальша доля України, і збільшити свої зусилля на допомогу діяльності ОУН в Україні. При цьому мушу ствердити, що загальна жертвовність наших кадрів як цілості не збільшилася пропорційно до всезростаючих потреб ані в дієвому ні матеріальному змислі. Наша реакція є заповільна на швидкий розвиток подій в імперії і в Україні. У висліді того не використано вповні існуючих можливостей по лінії пропаганди наших ідей, політичних цілей, мобілізації широких кругів народу на національних основах. Децю боляче, коли деякі наші члени, в тому й провідні, якимось безкритично ставляться до явно негативних потягнень деяких груп чи одиниць з сумнівним минулим, їх вивищують в очах суспільства, негуючи при цьому діяльність справжніх патріотів-самостійників.

Одночасно належить ствердити, що у зв'язку з розвитком ситуації і подіями в Україні поважна кількість наших членів, особливо з молодшого покоління, активно включилися до праці і сьогодні виконують важливі завдання, особливо на

можливих зусиль і засобів, щоб у цьому важливому, переломовому періоді в житті української нації ОУН могла виконувати повзяті нею завдання. Були труднощі в праці, були нераз зудари на тлі різниці оцінки певних явищ, розвиткових тенденцій, тактичних прийомів нашої праці у цілковито зміненій ситуації, яка заіснувала в імперії і в Україні, були й деякі невдачі, але й були немалі осяги в Україні і в діаспорі. В Україні український націоналізм, національна і державницька ідея здобувають все більше популярности і визнавців, до чого причинилися не тільки попередня боротьба і пам'ять в народі про неї, але й послідовна, віддана праця сучасних українських патріотів, особливо українських націоналістів-державників з-під стягу ОУН. ОУН в діаспорі, крім допомоги українському народові на Батьківщині і своїм однопдумцям, спромоглася вдержати на самостійницьких позиціях більшість української спільноти, помимо плянованого сильного наступу на неї з боку режимових висланників і їхніх прихильників, та з успіхом продовжувала політичну акцію на міжнародному форумі. У внутрішньому організаційному житті остаточно доведено до організаційної і дійової єдності наших кадрів в Україні і в діаспорі, під одним Проводом, споєні великою ідеєю. Факт цей зумовив скликання цього Надзвичайного Великого Збору, який накреслить дальший шлях до осягнення заповітної мети — УССД.

Сердечно дякую всім членам Проводу, Головам і членам Головної Ради, Головного Суду і Головної Контролі, всім Тереновим Провідникам за дружню співпрацю, яка ціхувала нас, і за віддану працю для добра української визвольної справи. Дякую всім Делегатам сьогоднішнього Великого Збору за Ваш великий вклад у нашу спільну працю і на Ваші руки складаю щиру подяку всім нашим кадрам в Україні і в діаспорі за їхню активність і жертовність, що становить головну силу і базу діяльності ОУН.

Пам'ятаймо, що перед нами незвичайно великі, важливі і важкі завдання, які вимагатимуть збільшення наших індивідуальних і спільних зусиль і посвяти. Тому хай прикладом і натхненням будуть для нас великі постаті Української національної революції, Провідники ОУН — Коновалець, Бандера, Шухевич, Ленкавський і Стецько, а їхні непроминальні діла, вчення і заповіти хай просвічують нам шлях до волі державної самостійности України.

В тому святому ділі хай допоможе нам Бог!
Слава Україні!

Липень, 1991 р.

Василь Олеськів
Голова Проводу ОУН

МАНІФЕСТ

до Українського Народу від VIII Надзвичайного Великого Збору ОУН

Волелюбний Український Народо!

З Твоєї волі 50 років тому Організація Українських Націоналістів під проводом Степана Бандери проголосила у Львові відновлення Української Держави Актом 30 червня 1941 року. Національні Збори, що склались з представників різних політичних середовищ і громадянства, схвалили почин ОУН і покликали Українське Державне Правління на чолі з Ярославом Стецьком, заступником Голови Проводу ОУН. Благословили цей Акт Владики наших Церков — Митрополит УГКЦ Андрей Шептицький і православний Єпископ, а відтак Митрополит УАПЦ Полікарп Сікорський. Сеньйор українських парламентаристів Кость Левицький очолив законодатне тіло, Раду Сеньйорів УДП.

Цей історичний Акт проголошено в часі, коли дві мілітарні імперські надпотиуги — гітлерівська Німеччина і большевицька Росія — розпочали смертельний бій за панування над Україною. На місце одного окупанта приходив другий, що в Україні вбачав життєвий простір для свого існування, а український нарід з колгоспно-колективістичного ярма мав перейти, в ролі рабів, на службу нових жорстоких окупантів — німецьких нацистів.

Організація Українських Націоналістів була свідома своєї історичної відповідальности, коли проти волі німецьких наїзників рішилася на цей відважний крок, що коштував їй багато жертв. Гітлер наказав арештувати Провідника ОУН Степана Бандеру і Голову УДП Ярослава Стецька та членів його уряду. В масових арештуваннях у вересні 1941 року тисячі провідних і рядових членів ОУН запроторено на кількالكітні поневіряння до німецьких тюрем і концлагерів, де багато з них закінчили своє життя, а між ними двох братів Бандери — Олександр і Василь. Така ж доля стрінула Похідні Групи ОУН, що дійшли до найдаальших міст України, несучи слово правди про конечність боротьби за волю і державну незалежність України. Шалів окупант у погоні за членами ОУН, а йому допомагали в цьому скриті агенти Москви, які на спілку з гестапом організували різні провокації, включно із вбивствами українських патріотів-націоналістів, з метою послабити український визвольний рух. Велике число відданих справі визволення України її синів і дочок віддали своє життя у боротьбі за українську державність.

Акт 30 червня 1941 року у своїх наслідках відкрив правдиве обличчя гітлерівських наїзників, котрі під гаслом «нового ладу в Європі» натягнули на себе маску визволителів. Цю маску здерла з них ОУН і заставила наїзників показати їхню дійсну природу жорстоких окупантів. На переслідування і провокації ОУН відповіла організацією власних збройних сил Української Повстанської Армії, спочатку на Поліссі і Волині під керівництвом Д. Клячківського-Клима Савура, а відтак в ширших масштабах на чолі з безсмертним героєм Головним Командиром ген. хор. Тарасом Чупринкою — Романом Шухевичем.

Понад 10 років тривала збройна боротьба УПА, спочатку двофронтова проти гітлерівських окупантів і большевицьких партизан, а відтак проти поновних окупантів червоно-московських імперіялістів. Для ведення цієї збройної і політичної боротьби з ініціативи ген. хор. Т. Чупринки в 1944 році була створена Українська Головна Визвольна Рада, до якої увійшли представники різних політичних напрямків, що ставили своєю метою здобуття волі і державної незалежности України.

Український Народо! Ти посилав своїх синів і дочок в ряди ОУН-УПА і давав їм усе, що міг, щоб вони боронили Твое і Твоїх дітей життя і захистили Твое майно перед грабунками чужих наїзників і гнобителів. Без Твоєї всецілої допомоги, жертвовности і вірности національній ідеї ця боротьба не могла б протривати не то що 10 років, але й одного року не встояли б Твої війни перед стократ переважаючими силами ворога. Тому боротьба ОУН-УПА була боротьбою всього українського населення, на землях якого вона велася. Навіть на найбільш висунутій на захід етнографічній землі — на Лемківщині й Холмщині — українське населення сприяло своїй Армії вести боротьбу за волю і незалежність. І тільки насильне виселення українського населення вглиб Польщі і до ССРСР унеможливило ведення

дальшої боротьби. Підписання потрібного договору в 1947 році між комуністичними державами СРСР, Польщі і Чехословаччини про спільну боротьбу проти УПА зумовлено відхід тих частин УПА на корінні українські землі, а частинно бойовим рейдом на Захід.

Геройська боротьба ОУН-УПА не могла пройти непомітно в країнах Заходу, хоч ні одна із них не прийшла з допомогою ні зброєю, ні харчами, ні ліками, чи іншими військовими матеріалами. Україна була залишена всіма і здана на власні сили.

Що більше, Україна в той час давала приклад іншим народам, поневоленим Москвою, що шлях до волі веде через боротьбу, не зважаючи на несприятливі обставини. Восени 1943 року на землях України, під охороною УПА, відбулася перша Конференція Поневолених Москвою Народів, в якій взяли участь представники 15 народів, яка дала почин створенню АБН, що протривав досі в діаспорі, а в цьому році відновив свою діяльність у поневолених країнах в СРСР. Прийняте гасло «Воля Народом — Воля Людині!» — стало бойовим гаслом для тих народів на всі часи.

Не зважаючи на великі людські жертви, які Україна склала в цій боротьбі, вони далеко не дорівнюють тим жертвам, які були складені Україною в т. зв. «мирні» часи, в голодовій облозі 1932/33 рр., в часи ліквідації української церковної і світської інтелігенції та жертв НКВД в 1941 р., перед своїм відступом з України на початку війни, коли не було змоги захиститися при допомозі зброї.

Натомість збройна боротьба ОУН-УПА захистила українське наслення перед грабіжниками, перед вивозами молоді на певну смерть у бомблених німецьких промислових центрах, перед вивозами на Сибір та перед масовими розстрілами безборонного населення. Ця боротьба захистила Україну від ярлика гітлерівського коляборанства, який нам намагались причіпити ворожі до нас кола. З війни Україна вийшла морально чиста і несплямлена, а Сталін був змушений ввести Україну в члени-основники Об'єднаних Націй, щоб дати сповидність «суверенної» держави, за яку нема потреби вести боротьбу.

В бою з НКВД у селі Білогорща, біля Львова, 5 березня 1950 року смертю героя загинув ген. Роман Шухевич-Тарас Чупринка, Головний Командир УПА, Голова Проводу ОУН на Українських Землях і Генеральний Секретар УГВР, а збройна боротьба тривала ще до 1956 року. Ті з ОУН-УПА, хто не загинув і не зумів сховатися подалі від України, попав у руки НКВД. Багато з них були засуджені окупантським судом до найвищої міри покарання і розстріляні, а інші опинилися на далекій Півночі, в Сибірі та інших частинах імперії, на каторжних роботах. Але й там, далеко від України, вояцький, незакований дух казав їм боротися новими засобами. ОУН створила там свою нову мережу під проводом арештованого ще в 1940 році Михайла Сороки і відкрила разом з іншими національностями новий фронт боротьби за покращення побутових умов в'язнів-вуглекопів і в'язнів-робітників інших галузей промисловости. Страйки і непокора стали новою зброєю в боротьбі проти всесильного керівництва Гулагів. Це, що було немислиме раніше, стало дійсністю. Тиранія і деспотизм мусіли поступитися перед відвагою, готовістю на самопожертву і рішенням на все в'язнів Гулагів. Були і жертви. Сотні українців в лагері в Кінгірі, що полягли під гусеницями ворожих танків, десятки і сотні помордованих у Норильську, Магадані та інших місцях відокремлення віддали життя у цій боротьбі. Але міт про всесильність советської влади і її каральних органів був зламаний.

Тим часом Москва заплянувала диявольську справу, яка мала знищити живий символ протіву і боротьби. Це був безстрашний Провідник ОУН — Степан Бандера, якого досягла рука підлого більшовицького агента в баварському місті Мюнхені 15 жовтня 1959 року, вбиваючи його спрепарованою в КГБ ціянкалевою пістолем.

Та помилився ворог. Ім'я Степана Бандери стало по його смерті ще потужнішим магнітом для всього українського народу, а, зокрема, для молоді. І не тільки для них. Також серед поневолених народів він став уосібленням боротьби за свободу всіх народів. Навіть чужинці, що побували з нашими в'язнями в Гулагах і разом з ними йшли на барикади, мали за честь називати себе «бандерівцями».

Наснажені відвагою і героїзмом своїх попередників, «шістдесятники» і «сімдесятники», що попали в місця покарання, пройнялися тим самим духом боротьби і людської гідности. Імена О. Тихого, Ю. Литвина, В. Стуса, що згинули в російській каторзі, залишаються в пам'яті сучасних і майбутніх поколінь як гідні переємники ідей своїх попередників з ОУН-УПА. Без цих ідей і геройської постави не було б можливе формування сучасного організованого національного самостійницького політичного життя в Україні. Без колишньої боротьби ОУН-УПА і їхніх ідей не було б можливо підняти національну свідомість до сучасного рівня державницького думання і дії.

Український Народі! Тюрма народів — СССР розпадається. Вже виповіли послух шість республік: Вірменія, Грузія, Молдавія, Литва, Латвія і Естонія. І хоч вони ще не є цілком свободні, як колишні сателітні країни, де донедавна сягала влада Кремля, то все ж вони рішилися порвати з ненависним ярмом большевицько-російської імперії. Ці народи дивляться на Тебе, Український Народі, як на доброго сусіда і союзника у спільній боротьбі за державність, з яким вони бажали б встановити зв'язки та жити в мирі. Вони знають, що від Твоєї постави залежить до великої міри їхнє майбутнє. Вони вже сказали своє «ні!» горбачовському «оновленому союзові». Тепер пора і черга на Тебе. Не дозволь, щоб у Твоєму імені говорила КПСС устами своїх ватажків, які зайняли високі пости в колоніальних структурах імперії — у Верховнім Советі і в уряді УССР. Вони не сміють натягати Тобі на шию «оновлене» ярмо у формі підписання союзного договору. Стань твердо, як один муж, в обороні свого життя, заяви всьому світові свою невгнуту волю до власного незалежного державного життя у своїй Самостійній Соборній Державі. Бо тільки така держава, що постала з волі народу і має владу з вільного, багатопартійного і загального вибору може вважатися демократичною і входити в міжнародні, міждержавні стосунки як рівна з рівними. Ніхто не сміє накидати Тобі свою волю і примушувати підписувати хоч би які надійні і корисні союзи. Тебе ошукано вже не раз тими союзами. Ти пам'ятаєш Переяславський договір Богдана Хмельницького з московським царем 1654 року, який коштував Тебе майже 340 років неволі і кріпацтва. Поновлений союз у грудні 1922 року з червоною Москвою приніс Тобі потріпаний голодомор, з яких найстрашніший в 1932-1933 роках, що забрав понад 7 мільйонів селянських жертв, мільйони знищених на каторжних роботах, в тюрмах і Гулагах, а в 1986 році 26 квітня союзна АЕС у Чорнобилі затруїла велику частину Твого живого організму на довгі десятиліття, а то й століття. А скільки дібр Твоїх пішло на північ, а Тобі залишилися тільки шкідливі випари та хемічні викиди, якими отруєно наземні і підземні води та знищено в них життя водних тварин, а для Тебе стали смертельною загрозою, включно з Твоїми нащадками. Тому досить «союзів», геноцидів, грабунків і повільної смерті. Тобі бути господарем на своїй землі і дбати про неї, як про живительку, що має кормити Твоїх дітей на протязі прийдешніх століть.

Народі наш! Встань, візьми в руки свої владу і введи лад по своїй волі, бо настав час неповторних можливостей. Тепер або ніколи! До того зобов'язують тебе могили Твоїх героїських предків з-під Каяли, Берестечка, Батурина, Полтави, Базару, Крут, Маківки, Лисоні, Пикулич, Хусту, Биковні, Дем'янового Лазу, Львова, Дрогобича, Стрия, Вінниці, Харкова і ті, що розсипані по всій Україні, на Соловках і в Сибірі, могили борців ОУН-УПА, а також могили новітніх Героїв в Парижі, Роттердамі, Білогорщі й Мюнхені. Подбай, щоб з їх жертв виросла тверда віра у власні сили, у свою Правду, в свою Самостійну Соборну Державу. Хай до неї Тобі просвічує шлях пам'ять про Конотоп!

Українські Робітники! Ви найсильніша суспільна верства України. Вашою працею і Вашим потом живиться не тільки весь український народ, хоч більшу частину Вашої праці насильно використовується на вдержання імперіальних структур. Ваша праця знецінена, бо Україна перебуває в стані колоніальної залежності від московської імперії, яка диктує ціну на продукти Вашої праці і тим самим висоту вашої зарплати. Постійна інфляція імперської валюти і дорожіння товарів першої необхідності погіршує Вашу життєву стопу до межового рівня виживання. До того імперські експерименти з виміною і драконською підвишкою цін вдарили найсильніше по Ваших спроможностях.

Держава, якій Ви сплачуєте велику частину заробітків у формі податків, дбає не за Ваші інтереси, а за інтереси імперії, яка є власником більшості копалень і заводів, а тим самим є в посіданні засобів виробництва, що дають їй можливість безмежної експлуатації, проти якої Ви є безраді. Тому ОУН є за приватну власність на засоби виробництва, щоб дати змогу робітникам бути співвласниками підприємств і розпоряджатись продуктами своєї праці.

В країнах з вільною ринковою системою така практика дає добрі висліди. Але при цьому робітництво мусить бути зорганізоване у вільні профспілки, які одночасно є страйкомами, і мусить вміти постояти за свої права. Треба, однак, пам'ятати, що тільки у вільній самостійній своїй державі може бути справедливий соціальний лад і забезпечені усі права. Тому, без огляду на Ваше національне походження, організовано ставайте в лави борців за волю і державну самостійність України!

Українські Селяни! Колись найчисленніша суспільна верства в Україні, Ви стали найбільш упослідженими в колгоспно-комуністичній системі рабовласництва. Побудова того не-

нависного ладу в одному лише 1933 році вирвала з Ваших рядів голодовою смертю понад сім мільйонів жертв. А й тепер ця нелюдська система заставляє Вас вкладати непосильну працю, за яку Ви одержуєте наймізернішу зарплату.

Організація Українських Націоналістів стоїть за приватизацію сільського господарства, за родинні господарства, які забезпечували б Ваше і Ваших дітей нормальне існування, як це водиться у найбільш розвинених країнах світу. Тому беріть ініціативу в свої руки. Творіть спілки вільних селян, організуйтеся і вивчайте техніку індивідуальних господарств, відвідуйте ферми у західних країнах. Відновіть українське село, де, як писав Тарас Шевченко, «село — і серце одпочине, село на нашій Україні неначе писанка». Для того український селянин мусить стати повноцінним господарем своєї землі. Колгоспи зробили з Вас рабів, ще гірше як за часів панщини і кріпацтва. Пора вже визволитися з тієї накинutoї чужою силою жорстокої системи. Геть з експлуататорами української землі і її працюючого селянства!

Пам'ятайте, що тільки у вільній, ні від кого незалежній Українській Державі, яка дбатиме про своїх громадян, а зокрема про відродження здорового селянського стану — Ваше і Ваших дітей світле майбутнє.

Українська інтелігенціє! Ти є мозок українського народу і від Тебе, як від мозку, вимагається здорової творчої думки, логічного мислення, контролі змислів і забезпечення керівних функцій цілого організму. Українська нація — це Твій організм. Від Тебе залежить, як цей організм розв'яже проблему свого дальшого буття.

Тепер, коли тріщать імперські структури, а деякі народи вже сказали своє рішуче слово — розтяти вузли, що їх насильно в'язали з тими структурами, Україна має також зробити свій історичний вибір «бути чи не бути». Бути собою, або бути рабом «отечества чужого», як висловився наш національний Геній Тарас Шевченко.

У створених Тобою партіях і організаціях шукай національної згоди і твори спільний фронт проти ворога української державності — російського імперіялізму та його вислужників з лав КПСС в Україні. Співпраця з ними — це зрада інтересів українського народу. Виходи на ширші світові простори і міжнародні форуми, щоб чужі народи пізнавали Україну, її культуру, її історію та її стремління до волі, бо досі це робили наші окупанти на свою користь.

Організація Українських Націоналістів, що видала з себе видатних мислителів, борців і національних героїв, які поклали життя своє за Українську Самостійну Соборну Державу, яку тому 50 років відновлено Актом 30 червня 1941 року, закликає Тебе до творчої праці на всіх відтинках наукового, культурного, мистецького і соціально-професійного життя, в на прямі побудови правової, демократичної і повністю самостійної Української Держави. Відрубай ті вузли, котрими Тебе пов'язано з імперськими структурами і стань на власному національному ґрунті. Будь собою на службі свого народу і своєї Самостійної Соборної Держави!

Святіші Патріярхи УАПЦ і УГКЦ, Високопреосвященні Владики, Преподобні Отці і Сестри усіх санів та віровизнань, церковні діячі! До Вас звертається Організація Українських Націоналістів у 50-ліття Акту 30 червня 1941 року про відновлення Української Держави, який отримав благословення обидвох наших Первоієрархів — Митрополита УГКЦ Андрея Шептицького і луцького єпископа, а відтак Митрополита УАПЦ Полікарпа Сікорського. Цей Акт, за який велася двофронтна збройна боротьба українського народу під проводом ОУН-УПА, включала також боротьбу за захист Українських Церков.

Члени ОУН-УПА ділили відтак спільну долю з Владиками УГКЦ і священиками обидвох віровизнань на московській каторзі, засвідчуючи тісне пов'язання національного з релігійним, а також спільність моральних вартостей, які є невід'ємною сторінкою духовності українського народу.

Сучасне відродження релігійного життя в Україні йде в парі з національним. Нашим бажанням є бачити Українські Церкви в єкуменічному єднанні в обличчі того спустошення, яке спричинив безбожницький режим з його концепцією «войовничого атеїзму». І хоч ворогові Христа не вдалося вбити повністю Віри в українському народі, то надцерблення його морального і духовного стану вимагає довголітньої систематичної праці з боку церковного і світського провідних секторів.

Наше звернення до Вас, відповідальних за спасіння людських душ нашого Народу, полягає на уклінному проханні про збереження єдності Українського Народу, як це співається в церковній молитві-славні: «Боже, нам єдність подай!».

По стількох роках безбожницького панування слід відродити й укріпити духовність. Нам треба підняти з руїн наші колись квітучі храми, дати їм вигляд естетики і високомистецького оформлення, відтворити чистоту нашого обряду і повернути на лоно Українських Церков усі розгублені душі. Національні і релігійні меншості в Україні мають право на свої святині і вільний релігійний і духовний розвиток. Духовні потреби українського народу мають бути забезпечені Українськими Церквами.

Усуваймо непорозуміння і спори між Українськими Церквами, які йдуть у розріз із Христовим вченням, а для Українського Народу спричиняють необчислимі шкоди, корисні хіба нашому ворогові!

Український народ чекає від Вас, Дорогі Владики, прикладу добрих Пастирів, що ведуть народ до єдності не тільки національної, але також церковної, »щоб було одно стадо і один Пастир«, як кажеться у Святому Письмі. Це шлях до єдиного Українського Патріархату. Цей шлях веде також чере духовні Семінарії, де могли б виховуватися священики-патріоти, завдяки яким у минулому росла національна свідомість, а тим самим міцніли наші Церкви. Від цього залежатиме також духовне оновлення України, якого Ви і всі ми щиро бажаємо.

Здійснюймо спільно великі заповіді наших духовних Велетнів, якими були в недавньому минулому Митрополит УАПЦ Василь Липківський, мученик за віру православну, львівські Митрополити Слуга Божий Андрій Шептицький і Патріарх та Ісповідник Віри Йосиф Сліпий. Вони своєю жертвою дали найкращий доказ любові до свого Народу і Церкви, дали світлу візію їх майбутнього.

Пам'ятаймо, що християнство, будучи інтегральною частиною української духовності, стало теж світоглядною основою українського визвольного націоналізму.

Євангельські Церкви в Україні! Пам'ятаймо, що християнство уже понад тисячоліття є органічним складовим елементом українського національного і народного світогляду. Ставши конструктивною традицією українського світу ідей, оформившись на українській землі в український варіант, воно стало двигуном росту нації і готовності постояти за свої правди — християнські і українські.

Євангельські Церкви уже становлять чисельну вітку віруючих громадян України. Тому закликаємо пасторів і віруючих Українських Євангельських Церков та віроісповідань посилювати релігійно-національний дух серед своєї пастви і її дійову участь у національно-визвольних процесах українського народу. Бо лише самостійна Українська Держава з демократичним устроєм запевнить свободу совісті, вільний розвиток усіх Церков, віроісповідань та релігій на своїй території.

Дорогі Жінки! Матері та дівчата! Ви є повноцінною частиною Української Нації, хоч досі в умовах поневолення України Ви зазнали найбільше приниження і мусіли виконувати непосильні для Вас праці й обов'язки. Все це, як кошмар, мусить відійти у минуле, а українська жінка має відзискати свої функції і права, які найбільш відповідають її природі, українським традиціям, та рівні права в усіх ділянках розвитку й життя нації.

Дороге Жіноцтво! Ваш голос і Ваш труд є необхідний у побудові Української Незалежної Держави у тій самій мірі, що й чоловіків. Крім того, як Матері, Ви несете особливу відповідальність за виховання молодого покоління. Від Вашого виховання в родині буде залежати культурний рівень українських громадян, а разом з цим велич Української Держави. Ви маєте передати Вашим нащадкам скарби тисячолітньої української культури і звичаїв. Як суспільні працівники, українське жіноцтво завжди давало докази своєї організованості, ідейності і високого патріотизму.

В рядах ОУН і УПА українське жіноцтво відзначалось відвагою, вірністю ідеям і безприкладною жертвенністю, включно з посвятою свого життя.

Організація Українських Націоналістів вітає ініціативу українського жіноцтва в Україні створити «Спілку солдатських матерів» з метою захистити своїх синів перед відбуванням військової служби поза межами України. Це найпростіший спосіб для започаткування організації українських збройних сил на території України. Схвалюючи цю важливу ініціативу, ОУН закликає українське жіноцтво до посилення її активності на всіх відтинках суспільного, політичного, культурного і професійного життя, щоб належно підготувати ґрунт для здобуття волі і державної незалежності України.

Українські Солдати і Старшини! Прийшла пора, щоб Ви рішилися кому служити — імперії, що поневолює Ваш народ, чи Вашому народові, що віками несе важкий тягар неволі і тепер смертельно загрожений у своєму існуванні. Ваше місце тепер в Україні, яка чекає своїх захисників. Домагайтеся свого права бути на своїй землі, у своїх збройних силах.

Україна забезпечить Вас усім, що є конечне для нормального життя Вашого і Ваших родин. Вже доволі вислугуватися чужим і гинути за чужі інтереси. Погляньте на карту світу і побачите, що вже залишилися мало народів, котрі ще не досягнули своїх незалежних держав. А український нарід, який належить до найстарших народів Європи з високою культурою, ще змушений перебувати на становищі колонії. Цей стан мусить змінитися, а на сторожі української держави мають стати Збройні Сили України. За Вами, українські вояки і старшини, буде вирішне слово!

Українські Учителі і Виховники! До Вас звертається Організація Українських Націоналістів як до тих, що виховують і вишколюють майбутню українську людину — громадянина. Прийшла пора перевірити Ваші світоглядні закладки і порівняти їх з традиційним ідеалом української людини. Відкиньте псевдонаукову марксистську діалектику з її розумінням історичного процесу й матеріалізму, як основи людського буття. Вилучіть непедагогічну експериментальну систему А. Макаренка і ті частини праць В. Сухомлинського, в яких він віддає данину компартії. Поверніться до джерел, до здорових педагогічних засад Костя Ушинського, Бориса Грінченка, а передовсім до видатного педагога і психолога Григорія Ващенка з його «Виховним ідеалом» та іншими важливими психологічними і педагогічними працями. Відтворіть ті виховні цінності, які характеризували українську людину на протязі віків. Пізнайте краще наших клясиків Григорія Сковороду, Івана Котляревського, Тараса Шевченка, Лесю Українку, Івана Франка та інших, бо там є джерело пізнання нашої української духовності.

Вам необхідно об'єднатись у Вашу стану організацію учителів і виховників та створити таку програму навчання і виховання, що забезпечила б виховання людини з національно-етичними властивостями, яка була б здатна і готова посвячувати себе для свого народу, боротися і здобувати волю Україні та вміти закріпити її державність. Україна вимагає від Вас, як від авангарду Нації, дати з себе все, що найшляхотніше і найвище та зацепити це в душі наших вихованків. Цим зробите велику прислугу для свого нескореного народу.

Ветерани ОУН-УПА, Репресовані Жителі України! Ви пройшли пекло боротьби, моральних і фізичних тортур, зневаг, топтання людської гідності й утискування в ім'я національної свободи і справедливості. Ви були свідками нелюдських знущань над нашим народом і його жахливої експлуатації московсько-комуністичним режимом та його звироднілими вислужниками. Багато Ваших рідних і друзів поклали своє життя у катівні народів, при будові новітніх «пірамід» у заполярних і сибірських каторгах та на каторжних роботах по всьому СРСР. Найкращі роки Вашого життя пройшли у безпросвітній неволі, в якій Ви потратили своє здоров'я.

Тепер прийшов час розвалу тюрми народів і Ви опинилися на світанку волі — Вашої і Вашого народу. Дехто з Вас повернувся в Україну, а дехто перебуває ще на чужих землях.

До Вас звертається Організація Українських Націоналістів, вітаючи Вас з частковою свободою. Щоб ця свобода була повна, вона мусить втілитися у форму Української Самостійної Соборної держави. Ніхто краще від Вас не міг збагнути цінності волі, як особистої так і національної. Тому доложіть усіх старань, щоб усе Ваше довкілля і вся Україна були сповнені духом боротьби за свої права, за право бути господарем на своїй землі. Свободу ж бо не одержують, її здобувають!

ОУН боротиметься за те, щоб Ваші гнобителі були покарані, а Ваша і Ваших родин довголітня каторга і втрата здоров'я були справедливо відшкодовані країною, яка Вашою працею багатіла.

Ширіть правду про пройдений Вами шлях новітньої Голгофи, щоб світ дізнався про імперські злочини проти людства і не допомагав злочинцям. За нами є Правда і вона при нашій активності переможе!

Громадяни України національних меншин! Організація Українських Націоналістів, що тому 50 років проголосила відновлення Української Держави Актом 30 червня 1941 року бореться разом з Українським Народом і національними меншостями України за повну державну самостійність України.

Ми переконані, що усі жителі України, які приналежні до національних меншин, бажають жити у згоді і мирі з українським народом і бути повноцінними громадянами вільної української держави. Показником цього є факт, що дотепер імперським силам не вдалося спровокувати в Україні появу різних шовіністичних «інтерфронтів», штучних міжнаціональних конфліктів чи «комітетів спасіння» большевицької імперії.

Будьте певні, що гостинний український нарід забезпечить усім жителям України усі свободи і права, якими він сам буде користуватися у своїй Самостійній Соборній Державі. При цьому готовий ділитися з Вами своїм добробутом і своїми багатствами, які будуть результатом спільної праці і спільних надбань усіх громадян УССД. Від Вас, однак, український нарід надіється у цей час визвольної боротьби рівновартісного дійового вкладу в побудову української незалежної держави, нарівні з українськими самостійниками-державниками. Тому разом з українським народом творить спільний фронт на засадах АБН, і, згідно з гаслом ОУН-УПА — «Воля народам, воля людині!», знищуйте існуючі імперсько-колоніальні структури в Україні, включайтеся в боротьбу проти окупанта.

Український народ є історичним господарем і сувереном своєї прадідівської землі, але всі жителі України — наші брати і сестри у боротьбі за волю і в побудові спільного дому в демократичній Українській Самостійній Соборній Державі.

Українська Молоде, Українські Студенти! Ти, Молоде — надія українського народу і від Твоєї постави залежатиме його і Твоє майбутнє. Виросла Ти в недостатках і непевності свого завтра. Ти спостерігаєш зміни, які відбуваються у советській імперії, що зробила з України і з інших підлеглих їй країн свої колонії. Ти відчуваєш прихід зміни епох, з котрих одна віджила, а друга приходить на зміну. Ти ставиш собі питання, яка Твоя роль в цих перемінах. Отож наступив час, щоб у Твій світогляд увійшла найосновніша правда — що накинута Тобі ідеологічний комплекс марксизму-ленінізму віджив, як віджила колись епоха поганства з її ідолопоклонством.

Система, що впливала з марксистської ідеології, є противна людській природі, а інтернаціоналізм у його російському варіанті — це ніщо інше як покришка для московського імперіялізму. І ця система скрахувала, як штучна і антигуманна. Ви спостерігаєте, як ватажки того імперіялізму заметушилися, щоб врятувати імперію при допомозі підписання нового союзного договору, що є нічим іншим, як оновленим ярмом для дальшого закріпачення народів.

Організація Українських Націоналістів від самих своїх початків заіснування у 1929 році проголосила свої ідеологічно-світоглядні засади, які відповідають розвитковим тенденціям світу на базі наукових дослідів. До цих засад належить ствердження, що органічною людською спільнотою є нація, а найвищою гарантією її розвитку і свободи одиниці є національна держава. Тому ОУН бореться за правову Українську Самостійну Соборну Державу.

Отож тепер, коли фальшива інтернаціоналістична комуністична ідея скрахувала, прийшла пора завершити діло, для якого жили, працювали й боролися многі покоління Українського Народу. Акт 30 червня 1941 року яким відновлено Українську Державу, що була створена у 1918 році, був скріплений збройною боротьбою ОУН-УПА, що тривала понад 10 років. На Вашу долю випало почесне і важливе завдання довершити справу, розпочату Вашими попередниками з княжих дружин, з козацьких полків, січового стрілецтва, з студентського куреня, що згинули під Крутами 29-30 січня 1918 року в обороні рідної столиці — Києва, карпатських січовиків, воїнів ОУН-УПА.

Дорогі Українські Студенти! Ваш виступ у Києві в жовтні 1990 року з голодуванням і рішучими вимогами до Верховного Совету УРСР, був подивугідний і знайшов загальне признание. Ви добились деяких успіхів, хоч не все здійснене. Ваше всеукраїнське об'єднання в Союз Українських Студентів є прикладом для решти молодіжних організацій, що для творення української сили потрібне об'єднання на всеукраїнському рівні. Потрібні масові молодіжні організації, які своєю мережею покрили б цілу Україну, по всіх обласних, районних містах і селах.

Ви є динамічна сила Української Нації, яка потребує координації, щоб забезпечити кінцевий успіх. ОУН завжди будувала свою силу з молоді і вбачає у Вас тих, хто дасть поповнення рядів ОУН для дальшої боротьби та успішного завершення революційно-визвольних процесів України, що є неминучим шляхом до здобуття Української Самостійної Соборної Держави!

Воля народам! — Воля Людині!

За Українську Самостійну Соборну Державу!

Слава Україні! — Героям Слава!

VIII Надзвичайний Великий Збір ОУН

Влітку, 1991 року

СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА

(Доповідь)

I

В найпоширенішому значенні під стратегією треба розуміти вміння, мистецтво керувати суспільною, політичною боротьбою. Конкретніше можна визначити стратегію ще такими словами: мистецтво вести групу осіб, об'єднаних спільною ідеєю, організуючи їхні сили і засоби в такий спосіб, що дана група осіб досягнула жаданої мети. Отже, стратегія становить генеральну й незмінну лінію, на якій зійшлися однодумці спільної ідеї. Натомість, тактика означає визначення методів, шляхів, засобів, форм боротьби, що найбільше відповідають конкретним обставинам у даний момент і забезпечують *стратегічний* успіх.

Наповняючи цю «формулу» змістом, треба окреслити ту об'єднуючу силу, яка здатна гуртувати навколо себе найбільшу кількість прихильників і яка для них стає метою, за- для котрої вони ладні докласти всіх, навіть надзвичайних зусиль. Для політичної організації як наша така ідея — це націоналізм, цебто політичний рух, який прагне здійснення права на державну незалежність, коли вона (державність) у небезпеці або коли ця державність придушена іншою нацією. В нашому випадку мова йтиме про визвольний націоналізм українського народу, який історично виник на стрілецькій традиції і який змагає до відновлення української повноцінної державности. Право України самовизначитися державно ґрунтується на історичній волі українського народу і на справедливості як вищій мудрості буття. Це право не слід мішати зі змінними настроями людей або хвилевою волею мас, тим паче мас і людей «забамбулених» доктриною чужої державности, імперської, накиненої насильницькими методами.

Наша стратегічна, незмінна і найвища мета — здобути Українську Державу:

‘незалежну і суверенну, де вся влада від народу й для народу;

національну, тобто державу українського народу, де автохтонний український народ є паном у своїй хаті і єдиним володарем й де представники інших народів на правах шанованих громадян користуються правами національних меншостей;

демократичну, де влада здійснюється за допомогою представницьких інститутів сучасної цивілізованої нації, через парламент і різні форми місцевого врядування;

правову, де в основу співжиття громадян покладено примат права і закону.

Ми мріємо про Українську Державу, в якій будуть створені умови для вільного громадянського суспільства, де свobodно розвиватиметься інформаційне суспільство, де суспільство буде відкритим до світу — до західного й східного, бо нас поставлено на схрещенні шляхів саме цих двох світів. Ми за те, аби побудувати державу економічно багату, процвітаючу й високорозвинену, екологічно чисту, щоб у ній могли вирости здорові й творчі покоління. Прагнемо, аби Україна стала без'ядерною країною у колі держав, які сповідуватимуть таку саму політику стосовно атома — мирно використовувати в економічних цілях, ліквідувати як засіб масового знищення. Зі сусідами хочемо встановити доброзичливі й партнерські взаємини на взаємовигідних засадах з гарантуванням непорушності нинішніх кордонів, але з особливим піклуванням про національні меншості на територіях, які є за кордонами української держави. Ми за політику миру і співпраці, за стабільність, виходячи насамперед з інтересів власної держави й враховуючи вимоги мирного співіснування та співпраці в різних наднаціональних організаціях і структурах, зокрема тих, що стосуються безпеки. Позабльованість і постійний невтралітет у міжнародних стосунках не відповідає ні потенціальним можливостям, ні державним інтересам, ні історичним даним українського народу. Утвердження і постійне щоденне будівництво незалежної і суверенної держави вимагає активної співучасті України в міждержавному спілкуванні на всіх рівнях і в усіх сферах.

II

В чому виявляється, тобто конкретизується бездержавність України, яка датується нападом на УНР большевицьких полків у 17-му році? Розглянемо зовнішній і внутрішній аспект цієї бездержавності.

З зовнішнього боку це, насамперед, повна й довголітня ізоляція України від решти світу, навіть від своїх безпосередніх західних сусідів. Це призвело до того, що під оглядом культурним, освітнім, економічним — майже в усіх сферах розумової і вольової діяльності Україну не лише затримано в органічному розвитку, а її відкинуто на кілька десятиків років назад порівняно з високим рівнем розвиненості країн Європи й Північної Америки. Це має за наслідок, що світова громадськість про Україну не знала майже нічого, натомість вона мала про неї стереотипне, упереджене знання як про певний географічний простір, заселений ближче неозначеним російськомовним етносом, як про багатий колоніальний додаток до Москви. В політичній свідомості Заходу Україна не існувала як самостійний суб'єкт міждержавного спілкування, прикладом чого послужить відсутність України сьогодні в процесі вироблення механізмів у сферах безпеки та співпраці в Європі. (Мала Албанія обігнала Україну в цьому відношенні).

Рупором державницьких і самостійницьких прагнень на міжнародній арені в останні десятиліття була українська політична еміграція в західній діаспорі, насамперед революційна ОУН. За допомогою її явних структур, зокрема ОУВФ, АБН, ЕРС українське питання постійно виносилося на сторінки преси, на міжнародні політичні форуми, в кабінети міністерств країн нашого розселення. Цю діяльність слід тепер відповідно підсумувати, удокументувати й привести до відома широкої громадськості на рідній землі, зокрема тих сил, які посвятили себе розбудові зовнішньої політики, адже не треба будувати зовнішню політику на порожньому місці.

Катастрофічний вибух, який стався 26 квітня у четвертому реакторі Чорнобильської АЕС, був тим страшним сигналом, який збудив Україну з її смертоносного сну і привернув до неї, до її трагедії й жахливого колоніального стану, увагу світу. Особливо гірко, що світ побачив Україну знову в чорному траурному одязі, не збуджену з політичної волі кращих її представників, а з бажання обанкроченої комуністичної еліти. Чорнобильська катастрофа може послужити мірилом того, як червона імперська система й демократичний Захід ставляться до України, до її біди, зокрема, до аналізу причин цього лиха і запропонованих методів ліквідації наслідків радіаційного забруднення. Досі усі зацікавлені в чорнобильській катастрофі сторони вперто зберігають таємницю про те, що до вибуху реактора дійшло внаслідок експериментування у військових цілях. Стався черговий комуністичний та імперський експеримент на знесиленому організмі українського народу.

У XX столітті Україна стала полем цілої низки експериментувань, надуманих і виконаних з наказу московського імперського центру з єдиною метою: зламати природну і Богом дану волю українського народу до державного волевиявлення, використати людські й матеріальні ресурси нашої батьківщини для задоволення, збагачення і зміцнення імперських апетитів Росії. Мілітаризація промисловості, насильна колективізація, теорія злиття народів і взаємозбагачення культур, яка вилилася у всеохопну політику русифікації, штучна міграційна політика, драконівська репресивна машина — все це та інші заходи призвели Україну до межі її біологічного, екологічного й історичного існування, за якою їй грозить перспектива — зникнути як самобутня нація, розчинитися в магмі великоросійського імперського моря.

III

Заки підійти до завдання переустрою існуючої політичної системи, треба зупинитися на питанні про те, хто й що є ворогом українського державного самостійництва. Це класичне питання про «образ ворога». В політичній боротьбі без ясного визначення «ворога» не можна обійтися, воно допомагає чітко усвідомлювати природу цього ворога й небезпечність його існування на Україні для її прагнення не лише до вижиття, а й до повнокровного державного життя.

Найгрізнішим і смертельним ворогом української державності є, з одного боку, російський імперіалізм з його великопростірними й антиукраїнськими концепціями, та комуністична колективістська ідеологія, як вияв російської духовності — з другого боку. Сьогодні комуністичну ідеологію, яку оголошено як скраховану, намагаються заступити

(«перебудувати») елементами, які мають справити враження демократичности та запровадження нового економічного й політичного «мислення», з тим, що ці нові елементи покликані перш за все зберегти унітарну структуру імперської держави, перевагу російського політикуму в усіх ділянках імперського будівництва, закамouflьованого під словоблудними проектами нібито «оновленої федерації», або й світових тенденцій до створення наднаціональних структур.

Отже, в яких формах та особах втілюється в життя нинішній «образ ворога» для українця-самостійника? Хто є носіями цієї «ворожої маски»? Ворог української державности виступає у різних формах, він проник у різні життєво важливі ділянки суспільного життя і таким чином паралізує, зупиняє думку про необхідність творити Українську Державу одразу. Він проник у психологію українця, послаблює його волю. Він присутній у науці, у духовній та виховній сфері діяльності, яка повинна б велику частину своїх ресурсів ставити до послуг для розбудови інститутів суверенної державности. Його підтримують усі структури унітарної (централізованої) імперіальної держави, насамперед КПСС з її республікансько-територіальними філіялами; армія, сили охорони правопорядку, КГБ; митний і політичний кордон; економіка, велика частина якої мілітаризована; остання, але не менш важлива структура — це РПЦ. Усі ці структури, попри «перебудову», що принесла лише певну лібералізацію в інформаційній політиці та царині громадської ініціативи, досі живі й складають кістяк системи.

Єдина організована сила в СРСР — це компартія, що фактично й практично становить державу в державі. Партійний квиток на-далі залишився отою магічною паличкою, за допомогою якої можна отримати упривілейований доступ до корита; для наповнення цього «корита» працює вся централізована розподільча система. Населення, якому протягом десятиліть убивали охоту виявляти ініціативу і яке перебувало в атомізованому стані, досі не вміє організуватися в суспільні прошарки. Міцними залишилися й корпоративні структури професійно-станового профілю (юристи, письменники, працівники кіно, працівники науки й культури, професійні спілки). За відсутністю права на власність усі вони здані на ласку єдиного власника усіх дібр — державу-компартію.

Система після понад 70 років вичерпала себе, загнила й розпадається. Перебудувати її, оновити її, еволюціонувати її вже неможливо (з мертвого нічого не може еволюціонувати в живе, життєздатне нове). Усе це словесна еквілібристика. Єдина рецепта для виходу не з кризи, а з катастрофи — це радикальне, догрунтовне оздоровлення національного організму й побудова нової української держави з самих основ. Це процес, безперечно, болючий, трудний, він вимагає духовних зусиль і посвяти не одного покоління. Це процес поступовий і революційний в тому сенсі, що він перетворює відгниваючі структури й заступає їх новими, які надихані новим змістом, новою соціальною енергією. Це процес революційний ще й в тому значенні, що він не виключає збройного захисту здобутків революційних змагань, і для цього потрібно з самого початку організувати свої власні збройні сили. Таке розуміння революційности не однозначне з закликem до повалення існуючої системи без достатньої ідейно-політичної і кадрової підготовки. Новітня українська революція належить до категорії перманентних революцій, яка почалася з 1917 року і завершиться в майбутньому проголошенням вільно й демократично обраним парламентом державної незалежності України. А її — державну самостійність — закріплять договори про мирне й добросусідське співіснування з нашими сусідами та іншими народами світового співтовариства.

На шляху заміни старої, здискредитованої політичної еліти представниками нової державницької еліти існують критичні моменти, які характеризують перехідний етап до досягнення й утвердження повного й реального державного суверенітету. І належить до завдань політичних керівників зважати на ці труднощі, які можуть завалити здобутки революційних змін і повернути курс на реставрацію старих, віджилих структур. Політики мають проявляти мудрість у своїх діях як стосовно ворогів, так і супроти політичних противників, які прагнуть до спільної мети, але обрали інші методи дії.

IV

Нинішній етап революційних процесів на батьківщині є відмінний від усіх попередніх, також від періоду 40-50 років, від т. зв. дисидентського етапу. Він має свої специфічні особливості, які обумовлюють нинішній вибір тактичних кроків. Уперше за всю історію XX ст. українська нація, основна маса якої знаходиться на об'єднаній території в межах

УСРСР, має змогу згуртуватися, консолідуватися навколо великої, почесної і святої ідеї створення Української Держави і творення її чистими руками. Зі селянської нації ми стали модерною нацією з високим відсотком урбанізованого населення, з великим прошарком технічної інтелігенції. Ми — нація в чужорідній системі адміністрування якої працює великий відсоток українців і де менший відсоток громадян інших національностей має можливість приєднатися до великої ідеї української державності. Розхитання імперської системи уможливило частині активної верстви теперішнього українства проникнути в існуючі структури й повести певну працю на різних рівнях відмираючої системи влади, принаймні працю пропагандивного характеру. Підтримуємо всі заходи, спрямовані на усунення комуністів від політичної влади, прагнемо в щоденній політичній праці реалізувати ідею побудови української національної демократичної держави.

За політичну владу треба змагатися.

Прикладом нехай нам послужить розстановка сил у місті Стрий, де при владі національно свідомі політики: представники молодого покоління під опікою речника старшої націоналістичної генерації, відсувають комуністів з впливових позицій, налагодили добрі контакти з місцевим 20-тисячним гарнізоном (дають їм патріотично-культурні розвагові програми), допомагають літературою й братам на східній Україні. Коли цей приклад поширити на всю територію України, то можемо спокійно сказати, що з України прогнано ворога і що процес побудови своєї держави вийшов зі свого першого, основоположного етапу. ОУН і в минулому реалізувала тезу про будівництво держави знизу, покладаючись на власні сили, творячи факти суверенного державного будівництва.

Сьогодні попри законодавчу, судову й виконавчу владу існує ще й так звана четверта влада, тобто влада впливу на думки людей засобами масової інформації. Коли мова про вагомість великої української ідеї, про значення слова як елементу освідомлення широких верств народу, як засобу політичної боротьби з ворогами й супротивниками, то ми повинні докласти максимальних зусиль, аби опанувати за всіляку ціну цю владу. Здобувши її, ми проламаємо монополію компартійної преси й КГБ на інформацію. Сьогодні твердження про те, що хто в СРСР контролює інформацію, той має владу, належить до гіркої дійсності. Творення власної економіки, національних Збройних Сил, державних контрольованих кордонів України, національної грошової одиниці — все те буде можливим лише за умов свободи інформації, побудови громадянського суспільства, політичного плюралізму, демократичного представницького політичного ладу, співпраці з іншими державними народами.

V

Перед поневоленими в СРСР народами, перед Росією стоїть неуникненне питання: чи можна примирити даліше існування Російської червоної імперії з історією, яка невблаганно вчить, що кожна імперія приречена на розвал — повільний (Римська імперія) або швидкий (Австро-Угорська). Не підлягає сумніву, що наші нащадки сприймуть незалежність Литви так, як ми сьогодні сприймаємо самостійність Фінляндії або Польщі, колись окупованих Москвою. Багатьох лякає перехід до майбутнього національно-державного утворення. Комунізм советського зразка зробив усе, щоб цей процес був надзвичайно болючим: так побудована централізована державна економіка, так проведено адміністративні кордони, так розселено людей, так деформовано національну і політичну свідомість окупованих народів. Тому завдання політиків полягатиме в тому, аби полегшити пологові муки. Центральна московська влада має нарешті усвідомити безперспективність боротьби з історією, безглуздість опору процесові перетворення республік унітарного державного утворення на незалежні суверенні держави. З іншого боку, національні еліти республік мають відчувати ритм крокування до незалежнення себе від центру; щоб відчувати пульс часу, треба змагати до гуртування якнайбільшої кількості громадян України до великої ідеї її державності. В політичній боротьбі маємо орієнтуватися на перемогу нашої найвищої ідеї (одна політична сила мусить заступити іншу), прагнучи домовленості і компромісів у міжнаціональних міждержавних питаннях.

Було зроблено спробу за допомогою референдуму зберегти «паперову єдність» СРСР і таким чином зарадити всім бідам, які роз'їдають цю імперію. Референдум закінчився — національне питання далі осталося нерозв'язаним. Врешті-решт, як відзначив один проникливий політичний оглядач, можна всенародно проголосувати і за збереження-вічної зими на всій території СРСР, однак літо не рахуватиметься з висновками такого референ-

думу. Історія виявить свою сувору натуру не так хутко і не так явно, як закони природи, але й вона — історія — рано чи пізно мстить за насильство над собою. Історія національно-визвольних рухів показує єдину висхідну лінію розвитку. Звичайно вони зароджувалися спершу з вимог культурної автономії, відтак декларувалася необхідність забезпечення регіональної економічної самостійності, а завершувалися вони — ці рухи — програмами з домаганнями повного й реального державного суверенітету. Така є природна ескаляція домагань — все прагне до досконалості, завершеності, в тому числі й національна свідомість. Єдина етнічна й історична територія, органічно розвинена національна культура, власна економічна база і в додатку якась, хоча й куца, але своя адміністративна автономія — все це неначе цеглинки, які, покладені, дозволяють народові повніше усвідомити себе як самобутню національну цілісність. І чим глибший розрив між національною самосвідомістю народу і його політичною незалежністю, тим сильніше прагне такий народ до державної незалежності.

VI

Кілька слів про власну економічну базу України. База така безперечно існує, але вона є предметом колоніального визиску й непідконтрольна київській владі. Ця база не охоронена власним митним кордоном і їй бракує потужного інституту реального суверенітету — власної грошової системи. Адже, чий гроші, того й влада. Просто економічна необхідність вимагає, щоб Україна мала свою національну валюту — Україна, де проживає 0,8% населення земної кулі, а на яку припадає 5% виробництва світового продукту. Україна це — $\frac{1}{3}$ сільсько-господарської продукції ССРСР, це — $\frac{1}{4}$ промислового виробництва ССРСР на території 2,8%.

Для того, щоб уможливити економіці України усамостійнитися, треба негайно запровадити такі заходи (В. Пилипчук): прискорення роздержавлення, творення інфраструктури ринку, введення власних грошей, відпустити ціни й регулюючою емісією забезпечити стійкий обіг власних грошей на Україні. Для реалізації цих необхідних економічних заходів, потрібна рішучість й тверда воля, хотіння нинішніх властей імущих у Києві. Чим довше вони відтягуватимуть зусилля реалізувати економічну самостійність України, тим більшою стає небезпека втягування України в економічний колапс, що його спричиняє московський центр безконтрольним наводнюванням ССРСР паперовими непокритими грошима.

Треба покласти край колоніальній політиці насадження однобокої структури розвитку народного господарства України з наданням переваги тяжкій промисловості — 60% працеспроможного населення України працює в промисловості в трьох галузях: вугільній, чорній металургії, важкому машинобудуванні, де виробництво національного доходу в 1,5-2 рази нижче, ніж у цілому на Україні, а обслуговують вони всю імперію.

Розстановка сил

Найбільшою політичною силою (2,5 млн членів) на Україні залишається донині республіканська філія компартії. Хоча вона ідеологічно розхитана, морально скрахована, серед населення не люблена, усе ж таки з нею доведеться рахуватися, бо як держава в державі вона спирається на міцну матеріальну базу, на функціонуючий апарат, в неї зберігаються впливи в адміністрації, силах безпеки й правопорядку, господарстві, інерція її «духових» впливів іще велика й, мабуть, довготривала. Тепер ідуть намагання створити нову партію на базі здеморалізованої компартії і вдягнути її в «демократичні» шати. Вже створено оргкомітет з авторитетних партійців (Шеварднадзе, Яковлев, Шаталін, Сілаєв, Руцькой, Попов, Собчак), який має завданням підготувати установчу конференцію «для об'єднання демократичних рухів і партій в республіках і регіонах», що має відбутися у вересні ц.р. Вже з цього повідомлення виходить, що нові-старі партійні стратеги будують свою нову структуру влади на «об'єднавчій» засаді. Очевидно, перебудувавшись на словах з червоних унітаристів на об'єднуючих демократів, вони передбачають право на вихід із Союзу згідно з певним механізмом для «цивілізованого розводу», як висловився один експерт по зберіганню імперії. А чому не одразу при закладанні основ під перевлаштовану державу дати можливість усім поневоленим народам користуватися правом на державне самовизначення?

Новостворені на Україні політичні партії та об'єднання мають, як зазначають аналітики, здебільшого декоративний характер. Реальна система політичного плюралізму, де вла-

да здійснюється правлячими й опозиційними партіями (які взаємодіють і врівноважують одна одну) за допомогою інших громадянських організацій, зокрема робітників, — для сьогодношньої України ще не стала практикою. Малочисельність нових партій, загальнікові програмові орієнтири, відсутність матеріальної бази та інфраструктури незалежної інформаційної системи — усе це робить, що немає однієї сильної альтернативної комуністам партійної структури. Тому логіка підказує, що один зі шляхів до встановлення багатопартійної і демократичної системи — це формування з опозиційних угруповань широкого блоку національно-визвольних сил. Для нас, які розуміємо себе, як надрядний рух, лежить на цьому полі важливе й нелегке завдання згуртувати політично співзвучні сили в новітню організацію, приміром, СВУ або, скажімо, Об'єднану Визвольну Раду України. Для цього потрібно випрацювати плятформу, на якій могли б об'єднатися всі роздрібнені сили національно-визвольного напрямку (проти федерації і конфедерації, а за повну державну самостійність у співдружньому колі суверенних національних держав, за ліберальну і соціальну економічну політику).

Нинішній Верховний Совет УРСР опанований комуністами, які не збираються зректися монополії на владу і які далі виключають велику частину своїх підлеглих громадян від співучасті в державному будівництві. Тому лише діяльність поза таким «парламентом» може дати вислів справжнім політичним аспіраціям українського народу. Такого висновку дійшли також приречені до бездії опозиційні депутати. Вони не виключають таких радикальних методів боротьби, як всенародна непокора, загальний політичний страйк тощо.

ОУН сьогодні

ОУН сьогодні треба вважати кадровою організацією, надрядною організацією, яка покликана впливати на хід політичних подій з метою пришвидшити визвольний процес усаможусинення України у формі суверенної незалежної держави. Для цього потрібно насамперед визволити українську політичну думку з оков чужого мислення, створити інформаційну інфраструктуру, сприяти відродженню громадянського суспільства, заснувати приватні підприємства, об'єднати патріотичні політичні сили в національно-визвольний блок (напр. Об'єднану Визвольну Раду України (ОВРУ), організувати перші елементи національних збройних сил для Національної Гвардії. Протягом свого довгого існування, за різних умов своєї діяльності, Організація вибирала багатоманітні форми дії (конспіративні, військові, пропагандивні, дипломатичні), в тому числі й явні форми державотворення. Сьогодні настав знову той час і складаються умови на те, щоб створити обставини для відкритого будівництва держави. Для цього треба використати сильні антикомуністичні настрої серед населення усієї України. Можна сподіватися на підтримку широких верств народу, які зазнали переслідування і які брали участь у відстоюванні свого права на гідне життя на власній землі. До справи консолідації українського народу навколо великої ідеї національної державности потрібно залучити обидві традиційні українські Церкви. Для того, щоб зцементувати народ навколо великої української ідеї, потрібно заявити також про нашу готовність до примирення з тією частиною українського народу, яка боролася по боці большевицьких окупантів проти державницьких стремлінь зокрема на Західній Україні. Нинішні події показують, що політики й воїни ОУН-УПА боролися за справедливу справу, їхні ідеї сьогодні тріумфують. Обманені та кинені большевиками в горнило боротьби проти носіїв ідеї державности України спочивають сьогодні у могилах, вони мають право на пам'ять, бо їхні могили нагадуватимуть майбутнім поколінням, щоб вони не дали запрягти себе в нове ярмо, не клали життя за чужі інтереси. Воїни ОУН-УПА і народ, з якого вони вийшли та який вони обороняли, не потребують «реабілітації» з боку опанованого комуністами парламенту. Вони домагаються, щоб сторінки національної історії, які вони записали золотими літерами невмирущої слави, стали надбанням усіх українців, стали невід'ємною частиною нашої державнотворчої спадщини. ОУН стоїть перед великим, клопітким та невідкладним завданням: зафіксувати історію змагань за українську державність у 40-50 роках. Той період нашої боротьби треба очистити від брехні та викривлень, які налипли на ньому і які сьогодні свідомо поширюються нашими недругами й ворогами. Треба написати і намалювати широке полотно рідної недавньої історії, яка має лягти в основу нової концепції національного виховання підростаючих поколінь. Це завдання належить до першочергових завдань ОУН, яка повинна підтримати вже існуючі

дослідні ініціативи (Укр. архів у Варшаві, Т-во «Меморіал». . .) і доручити цю місію відповідній установі чи особі.

Існують спроби — бозна чим умотивовані — зіпхнути ОУН, ідеї, які вона пропагує, зі сцени активної політичної боротьби, робляться намагання загнати ОУН, її членів та прихильників у табір т. зв. радикалів, екстремістів, тоталітаристів, необольшевицького люмпену, який тільки того й прагне, аби всіх скинути до одної ями. . . Це роблять передусім комуністи, але не відмовляються кинути камінь у наш город і деякі представники т. зв. демократичної опозиції до комуністів. Це свідчить не лише про стиль, знання й рівень політичної культури цих осіб, а й про свідому спробу не допустити до популяризації ідей ОУН і до її нового входження в активне політичне життя на рідних землях. Молодь треба оберегати від шкідливого спотворення або однобокого висвітлення недавнього минулого, їй треба подавати історію у правдивому, повному й державницькому висвітленні. Ось приклад надуманого зловживання назвою ОУН у вузьких політичних демагогічних цілях. Обговорюючи механізм т. зв. деструктивного конфлікту на прикладі української дійсності, один спостерігач (С. Лирик) пише: «При силовій розв'язці (деструктивного конфлікту) не виключена оунізація національного руху і повторення до певної міри досвіду 40-х років, але ще з більш руйнівними наслідками для нації». Тут вжито ОУН з її світлими сторонами і великими жертвами самовідданості українській нації у формі глибоко закоріненого стереотипу найгіршого російсько-комуністичного гатунку. Перед нами ще далека й нелегка дорога, отож об'єднаймо наші сили для нового етапу боротьби.

„Головним ворогом українського народу, як також і інших народів, є російський імперіялізм і шовінізм, носієм яких є не тільки кожночасна російська провідна верства, а й російський нарід, що протягом довгих століть поневолював і поневолює український та інші народи. Українська нація сприймає російське поневолення і комуністичну систему як найбільше лихо, з чим в'яжеться в неї тверде і рішуче прагнення повернути собі волю і незалежність, звільнитися від чужої залежності та встановити власну владу на своїй землі. Це прагнення лишається живим серед найширших народних мас, не зважаючи на всі дотеперішні намагання і зусилля Москви його чи знищити, чи приглушити, чи підмінити накиненою власною системою ідей і вартостей. Цей довголітній спротив української нації ворожому поневоленню свідчить про те, що є він явищем, яке впливає з найглибших надрів національної душі і яке заторкує основні питання української національної екзистенції.

Прагнення нації усунути накинену ворожу систему і повернути державну незалежність - голона діюча і незмінна сила у визвольній боротьбі. Це прагнення зумовлює теж масовість та веснародність спротиву чужому пануванню на вісх, без виїнятку, відтінках національного життя і виявляється у найрізномродніших формах. Внаслідок цього спротиву прийшов крах пляну большевицько-російського режиму змінити духовність, характер і наставлення українського народу, перетворити його у безобличну частину запроєктованого „советського народу“. Сьогодні, після десятків років большевицько-російського експериментування в Україні, що йшло впарі з масовим терором і винищуванням найкращих елементів нації, стверджуємо наявність нових, здорових національних сил, які зуміли не тільки зберегтися, а й втримати свої позиції перед наступом ворога“.

*(З постанов IV ВЗ ОУН
в питаннях стратегії, 1968)*

РОЗБУДОВА КАДРІВ ОУН — НАШЕ ВЕЛИКЕ ЗАВДАННЯ (Доповідь)

Організація Українських Націоналістів (ОУН), з хвилиною її створення, оформила себе як нова модерна політична формація, не подібна до існуючих українських політичних партій. ОУН не подібна також до сьогодні посталих українських політичних партій в Україні й на еміграції.

ОУН поставила собі за мету здобути Українську Державу. Кожний член ОУН завжди має на увазі слова декалогу: «Здобудеш Українську Державу або згинеш у боротьбі за неї». У своїх рядах ОУН плекає патріотизм, високі моральні засади, змагає виховувати характерних діячів, які добро українського народу й Організації ставлять на першому місці.

Провідник Степан Бандера писав: «В кожному ідеологічному чи політичному русі найважливішу роль відіграють два основні його складники: ідея і людина. Провідні ідеї і світоглядні засади в ідеологічному русі та керівні програмові постанови в політичному — творять «душу», істоту, внутрішній зміст руху. Люди, які визнають, поширюють і здійснюють ідеї та програму, з тією метою беруть активну участь у русі, — творять його живий діючий організм».

Для реалізації наших плянів і здобуття Української Держави першою підставовою справою є організаційні кадри. Діяльність нашої Організації має охоплювати кожну суспільну соціальну і політичну ділянку життя, так як цього потребує державне будівництво та справність усіх державних установ. З історії ОУН знаємо, як маємо на те також живих свідків, що в час вибуху німецько-советської війни в пограничних районах, а зокрема на Сокальщині, в Радехівщині ОУН під проводом Бандери швидко очистила терен від большевицької окупаційної влади і створила нашу державну адміністрацію. Зараз же почали працювати посадники міст, голови районів і сільських рад, була створена міліція для охорони громадян та майна, покликано до праці комісії земельних, соціальних і господарських справ. Тижнем пізніше з часу вибуху війни, 30 червня, у Львові було проголошено Акт відновлення Української Держави. Це нам засвідчує, що Організація мала добре поставлені кадрові справи. У сорокових роках ОУН мала серед своїх кадрів людей високого інтелектуального і морального рівня, характерних членів високої духової і творчої сили.

Організаційно-кадровий відтинок праці має бути здатним навантажити роботою серед народної гуцці, а зокрема серед молодшого покоління, здібних метких людей, які зуміють організувати й об'єднати творчі патріотичні сили. Ці творчі сили повинні охоплювати ідейно все ширші й ширші кола народу, творити динамічну силу, бути мобілізуючим чинником народу й провадити його до боротьби за нашу Самостійну Державу.

ОУН потребує мати свої кадри, що відзначаються великим патріотизмом; потребує людей характеру і праці з чуттям відповідальності. Український націоналіст мусить бути етичним націоналістом. Поруч праці й боротьби з ворогом наші кадри мають вчитися, поглиблювати своє політичне знання, себе удосконалювати і вироблятися. Кожний член нашої Організації має додержуватися організаційного порядку, плекати дружню і творчу настанову серед своїх друзів та бути прикладом серед свого оточення. Організація внутрішньо мусить бути здоровою.

З вибухом Другої світової війни і приходом червоно-московського окупанта на Західні Українські Землі (ЗУЗ) всі легальні українські партії себе розв'язали і припинили свою діяльність. Одинок ОУН залишилася із своїм народом на полі бою за Українську Державу. Почалася завзята праця і жорстока боротьба.

В 1940 році стався розкол в ОУН, який був для нас болючим. Але він не захитав кадрів ОУН в Україні, які стали суцільною лавою по стороні Революційного Проводу, очоленого Степаном Бандерою. Потім прийшла боротьба на два фронти — проти гітлерівського і

червоно-московського окупантів; підготовка до створення УПА, довгі роки нерівної боротьби з обома окупантами. ОУН мала вишколені кадри військові й політичні з великою моральною силою.

Можливо, що наші Друзі молодшого покоління, які вже займають в ОУН провідні позиції, сьогодні ще не вивчили цієї доби нашої боротьби, належно не взяли під увагу тих вишколів, тієї праці над собою, що їх проводили тоді наші кадри; цієї ідейної наснаги, якою вони були надхнені Революційним Проводом під керівництвом Степана Бандери.

Також наші мистці, поети, письменники до цього часу ще належно не описали цієї нашої новітньої історії України. Це була героїчна боротьба, яка пробуджує сьогодні молоде покоління до дальшої праці та боротьби. З сьогоднішнього покоління мають прийти до ОУН нові творчі сили; сьогоднішнє покоління видасть із себе дальші сили для боротьби і героїзму.

Чужинці, які перебували в советських концентраційних таборах разом із членами ОУН і УПА, котрі потім мали щастя потрапити на Захід, у своїх спогадах дуже високо оцінили тих бандерівців, з якими ділили свою долю; тобто для тих чужинців це були люди великої дружності, моральні, які не хилилися перед ворогом.

Щоб боротися з таким ворогом, як московські імперіялісти з їхнім провокативно-каральним рам'ям КГБ і МВД, треба мати в першу чергу велику моральну силу, велику віру в свою українську правду, велику любов до свого народу і своєї Держави. Ми знаємо, що маємо справу із жорстоким, підступним ворогом, який має великий досвід у ламанні моральних засад, у створюванні провокацій, у нацькуванні нас один на другого для розсварювання, у діленні нас на групки, у використуванні всіх йому доступних шляхів для його панування. Але ми також знаємо, що ОУН також має свій набутий у боротьбі досвід. Ми також знаємо, що ворожа діяльність не є чимось невловимим і не вважаємо чекістів і комуністів якимись надлюдьми. Хто уважно слідкує, той скоро помітить ворожу діяльність та побачить тих запродавців, які служать ворогові.

Ми не маємо таких технічних засобів, які посідає ворог. Але ми маємо ідейну перевагу, бо ми боремося за правду, за свою Державу, за нашу соціальну, національну справедливість. Наша сила в правді!

Революційна ОУН у своїй боротьбі за нашу Державність робить ставку на власні сили. Власні сили — це наші кадри, кадри ОУН. Не буде кадрів, — не буде власної сили. Коли говоримо про розбудову кадрів ОУН, то маємо на увазі не лише чисельний стан, а й якість тих кадрів: їх моральний, інтелектуальний і політичний рівень.

Розбудовуймо кадровий стан і рівночасно вишколюймо кадри! Наші кадри повинні мати всесторонні знання. Нам потрібні фахівці з усіх ділянок життя, необхідних для державного будівництва.

За роки важкої праці й боротьби ми маємо великий досвід у всіх ділянках, також і у вишкільно-виховній. Цей досвід треба зібрати й оформити як вишкільний матеріал для кадрів молодого покоління. Розбудова наших кадрів мусить провадитися в кожній області, в кожному районі, місті, селі.

Справа розбудови кадрів є справою першої ваги, і за неї мають нести відповідальність усі провідні члени. В цій праці кожний з нас мусить мати весь час на увазі слова Івана Франка:

«Кожний думай, що на тобі
мільйонів стан стоїть,
Що за долю мільйонів
Мусиш дати ТИ відповід!»

ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА ОУН

(Доповідь)

Советсько-російська імперія наближається до остаточного стану розкладу і розчленування. Це сталося із історичною закономірністю під тиском поневолених націй та їхніх визвольних націоналізмів, тотального провалу т. зв. соціалістичного експерименту над сотнями мільйонів людей із жахливими жертвами.

Ці фактори заставили нове керівництво імперії під командою М. Горбачова шукати альтернативних шляхів рятунку російської імперії. Вибрано іти з «духом часу», що дає Москві можливість ще раз обманути підневільні народи варіантом «оновленого Союзу суверенних советських республік» та забезпечити чи змобілізувати підтримку вільного світу для перебудови імперії на усучаснених засадах — ідучи по традиції Петра I чи Леніна. У цій спробі відновити імперію, Москва зазнає поразки. Звільнення т. зв. зовнішньої частини большевицької імперії — колишніх «сателітів» та провал у заокеанських колоніях Америки, Африки і т.д. наступило через неможливість вдержати і зберегти бодай внутрішню імперію — Україну, Білорусь, Прибалтику, Кавказ, Туркестан — тактичним підходом т. зв. демократизації, щоб опісля знову затиснути імперські обручі.

У всесторонній конфронтації «холодної» війни — большевицького бльоку з вільним світом на чолі із США, — большевицький блок, очевидно, програв.

У цій конфронтації слід наголосити ролі на міжнародній арені зовнішньої політики ОУН, яка ведеться нею безпосередньо і через УДП, а теж почерез організацію Українського Визвольного Фронту, АБН, Світової Антикомуністичної Ліги — ВАКЛ, Європейську Раду за Свободу, від часу їхнього існування.

Виходячи із заложення, що завданням нашої визвольної політики є не лише здобувати прихильність США до української національно-визвольної боротьби, але й Великобританії і цілої Європейської Спільноти, азійських держав і цілого Третього світу, велася і ведеться наша ширша політична акція у світі.

Ми вважаємо, що на особливу увагу заслуговує Японія, яка приязно ставиться до нашої визвольної боротьби, а зокрема приязними є природні союзники України — Швеція і Туреччина.

Скрізь, де є можливо, ми поборюємо большевизм як синтезу російського імперіялізму, шовінізму і комунізму, нав'язуємо до оригінальних первнів духовості нації. Ми ставимо не на інтервенцію, а видвигаємо концепцію власних сил України й поневолених народів, об'єднаних в АБН. АБН протривав десятиріччя без чужої допомоги, бо спертий на органічні інтереси націй і спільності мети. Наша міжнародно-політична дія — це мобілізація сил у світі за ідею необхідності розвалу російської імперії на національні держави і на знищення комуністичної системи. Наша безкомпромісова концепція нового ладу у світі поставила ОУН-АБН орієнтиром і дороговказом не лише для українського народу.

Світова Антикомуністична Ліга, Європейська Рада за Свободу й інші міжнародні форуми мають включені у свої хартії нашу політичну концепцію. ОУН видвинула, як альтернативу до термоядерної війни, підтримку визвольних рухів поневолених народів, які допоможуть розвалити советсько-російську імперію зсередини. Ми вважали й вважаємо, що фронт проти Москви, де б він не розгортався, є на нашу користь. Тому ми підтримували, доступними нам засобами, афганських муджагедінів. Враховуючи важливість В'єтнаму і Кореї, ми давали їхнім визвольним силам нашу моральну і політичну допомогу. Розбудовуємо наші проукраїнські позиції серед ісламського світу та вказуємо євреям, що акція проти українців за т.зв. коляборантство з німцями ініційована КГБ, щоб дискредитувати українську еміграцію, внеможливити їй дальшу дію в користь самостійності України та послабити прихильне українське наставлення до Ізраїля.

На польському відтинку, наша підтримка йде зокрема тим колам, які наставлені до нас

приязно і вбачають гарантію самостійності Польщі в самостійності України. У центрі ставимо спільного ворога, не забуваючи про конечність протидіяння польонізації, й національно-соборницький акцент.

Нашу визвольну концепцію, підкріплену аргументацією і фактами з боротьби поневолених народів, ми представляли урядовим, парламентарним і військовим чинникам Заходу і Сходу. Нам відкрилися дипломатичні канали, й ми їх втримуємо. Деякі політичні кола Заходу вже включають нашу визвольну стратегію у свої стратегічні міркування. Зібрання десятків підписів членів західних парламентів в обороні Степана Хмари і з ним арештованої групи українських патріотів говорить само за себе.

Публіцистична, інформативна і концепційна діяльність ОУН і АБН вже має свої висліди. До неї нав'язують, її кладуть в основу своїх політичних еляборатів. Доповіді британських послів — Джона Вілкінсона і сера Фредеріка Беннета, генералів США Джона Сінгльєва, Мілнора Робертса, Данієла Граама, генералів НАТО Текета, Роберта Кльоза, швейцарської посолки і теперішньої голови ЕРС — Женев'єв Обрі, італійського науковця проф. Лео Маніно, еспанських політиків Мануеля Фрага Ірребарне, Гілермо Кіркпатріка, Хосе Фелікса Гонзалеса Норієги, шведського науковця Бертіля Гегмана — це в основному повторення наших ідей в їхньому оформленні. Просуваючи чітку і незауважену українську концепцію, ОУН посунула справу України далеко вперед. Суттєвим у нашій зовнішній політиці було переконати вільний світ, що найважливішим фактором у його стратегії мають бути поневолені нації — Ахіллева п'ята російської імперії і комуністичної системи. Сьогодні наявно здійснюється наша концепція побудови світу на принципі націй проти імперіалістичної побудови.

Нації вийшли знову в цілій ширині на фон історії. Від Балтицького моря по Тихий океан вони заговорили перед цілим світом про свою рішучість домагатися вперто національної незалежності. Балтійці опрокинули пакт Ріббентропа-Молотова і постійно пригадують США, що, раз вони не визнали окупації їх країн Росією, США консеквентно повинні тепер визнати їх самостійність. Країни Варшавського Пакту перекреслили його остаточно на початку липня 1991 року, і вчорашні сателіти поставили Москву і цілий світ перед доконаним фактом відновлення їхньої державної незалежності.

Помимо московських провокацій наставити Азербайджан проти Вірменії через включення Москвою вірменського Нагорного Карабаху в Азербайджан, чи Москвою провоковані внутрішні фронти в Грузії, Узбекистані та інших республіках, ці країни твердо йдуть до самостійності. Балтицькі країни, Грузія, Вірменія і Молдавія відмовилися від московського референдуму, відкидаючи апріорі підписання всесоюзного договору.

Для цілого світу зараз ясно, що на $\frac{1}{6}$ земної кулі, загарбленої агресивними війнами, існує не одна держава із одним советсько-московським народом, але існує советсько-московська імперія, що валиться під ударами поневолених у ній народів. І вже для спеціалістів, знавців Східної Європи, різних національностей, центральне місце в цьому процесі займає Україна, із своїм матеріальним і людським потенціалом, із своїм славним минулим і невгавною постійною боротьбою за свою державну самостійність.

Штроб Тальбот, у «Тайм» з 1-го липня 1991 р., після поїздки до Києва, написав: «Від комуністів, потечерез раніше переслідуваних націоналістів, основників демократичного відродження, українських шовіністів, до представників етнічних росіян, які представляють 20% населення, люди, яких я стрічав у Києві, тотально здетерміновані, як ці у Талліні, Ризі або Вільнюсі, зірвати з Москвою. Усі нарікають на Буша, що він, рятуючи Горбачова, робить шкоду для поширення демократії».

Багато хто на Заході вважає, що НАТО вже не потрібне, бо Росія не є в стані атакувати. Мільован Джіляс твердив ще у 1988 році (в інтерв'ю з Єжи Урбаном, головою радіо «Свобода»), що: «росіяни не можуть ризикувати агресії, тому що вони собі здають справу, що не можуть покладатися на поляків, чехів, східних німців, мадярів, хіба як на джерело дестабілізації». Події останніх років показали, що Джіляс не помилився, коли передбачав розвал Югославської імперії. Навіть німецький канцлер Гельмут Коль, який відбув зустріч з Горбачовим 5-го липня 1991 р. у Києві і дуже намагається йому допомогти, в справі Словенії і Хорватії висловився позитивно про їхнє бажання стати незалежними.

Джіляс теж передбачав сильну вимогу українців, естонців, латвійців, литовців, узбеків, вірменів, грузинів відірватися від Москви, як і «емансипацію російської нації з дотеперішніх тягарів імперії». Покищо Російська республіка, під керівництвом Бориса Єльцина,

республіка, яка властиво є меншою імперією із рядом поневолених у ній народів, 5 липня 1991 року заявила, що вона за втримання Советського Союзу.

Концепція розвалу імперії зсередини, власними визвольними силами поневолених націй, без потреби нової світової війни, а ще й атомової, себе вповні виправдала. З нею тепер реально рахуються урядові кола вільного світу і масові медії.

Щоправда, провідні країни (Група-7) вільного світу декларативно є проти розчленування СРСР та Югославії, а виступають за «демократизацію» цих імперських формацій через впровадження багатопартійної політичної системи та ринкової економії, щоб мати ринки збуту для своїх якісних виробів, дешеві сировинці, дешеву робочу силу, можливість інвестицій, а разом з тим економічне підпорядкування, і для утвердження такої міжнародної комбінації розраховують на закріплення позиції М. Горбачова, у чому йому допомагають, хоч наразі більше політично й дипломатично, і лише частинно фінансово-економічно. Але вже є позначки встановлення початкових офіційних контактів із республіками, хоч покищо лише в контексті «перебудови» СРСР.

Події в Європі — звільнення сателітів, об'єднання Німеччини, розвиток визвольних процесів революційним темпом в імперії — прямо заскочили Захід, підважуючи його політику «рівноваги сил» та усі його перспективні аналізи, передбачування та планування на довшу мету.

У висліді цього вільний світ, на чолі з США, ще фактично не має виробленої геополітичної лінії у відношенні до імперії, хоч є уже сили, які у практичній площині ставлять далекойдучі пляни з розрахунком, що Україна буде самостійною. Чимраз частіше появляються у пресі статті, автори яких твердять, що процеси визволення і усамостійнення народів в імперії зайшли так далеко і так неповоротно, що намагання Заходу зберегти статус кво, «рівновагу сил», і штучну стабільність старого імперського видання, лиш приведе до дальшої радикалізації і конфронтації між поневоленими народами і Москвою. Чим більше Захід допомагатиме Москві, тим довше може потривати агонія імперії, тим більше зростатиме можливість народніх революційних вибухів проти імперської Москви.

Але наразі офіційне становище урядів Сімки є ще базоване на страху, що із зникненням центральних властей імперії цілий європейський регіон перетвориться у поле т. зв. міжетнічних конфліктів і поражень, що здестабілізує Європу і цілий світ. Це одне. Друге: наскрізь фальшивим є аргумент, що підневільні народи не зможуть функціонувати як самостійні держави, бо ж Монако, Люксембург і Мальта — існують. Одне і друге — це нашептана пропаганда ворога і поверхове політичне думання. В додатку до цього Захід, а особливо його економічно-фінансовий сектор, стоїть на становищі, що світ прямує до економічної інтеграції та конфедеративних економічно-політичних союзів (Європейська Спільнота, НАТО, північно-американський спільний ринок і т. п.). Через те опонують розчленуванню уже готового «об'єданого» Сходу Європи (СРСР і Югославія). На їх погляд, тепер треба лиш це об'єднання — тобто СРСР — зберегти у «здемократизованій» формі, як евентуальну частину «спільного європейського дому». І це становище теж збігається з інтересами і плянами Москви. Є дві політичні лінії на Заході: перша — збереження імперії, лінія, яку заступають офіційні чинники, є і друга (Річард Пайпс, Збігнев Бжезінські, а головню Річард Ніксон), яка вважає, що західні уряди повинні дати підтримку національним силам в імперії і чим скоріше увійти з ними в контакти і їх розбудовувати.

«Блискавична війна» Заходу проти Іраку за «визволення» маленького Кувейту показала, що Захід, на чолі з США, є готовий воювати, коли йдеться про його інтереси, тобто, у цьому випадку — за нафту. Роблено це під кличами «визволення», «свободи», «оборони проти агресії» і т. п. Але ця сама мірка не є стосована до поневолених народів в СРСР чи в Югославії. Противно, є офіційна підтримка імперських структур і влади в ім'я стабільності в центральній і східній Європі та на Балканах. І про це теж була ціла низка статей у світовій пресі.

Стратегічне заложення ОУН і АБН, що імперія завалиться без світової атомової війни знутри, під тиском визвольних процесів і революцій поневолених народів та імперських суперечностей економічного, соціального, духовного, культурного, психологічного характеру, виказалось наскрізь слушним. На підставі цього фундаментального стратегічного заложення, наша зовнішня політика у сьогоднішній міжнародній обстановці повинна далі наголошувати такі дійові прийоми:

1. Стабільність Європи є можлива лише через усамотійнення поневолених націй.
2. Захід повинен підтримувати національні самостійницькі силові центри в Україні і в діяспорі у протиставу до імперських та колаборантських.

3. У протилежному випадку, тобто коли Захід чинитиме перешкоди усамотійненню поневолених націй, активно підтримуючи перебудовування імперії, прийде до ще гостріших національних і соціальних вибухів, чого він не бажає.

Тобто у сфері можливостей є сьогодні допомогти поневоленим народам завершити свої історично закономірні, визвольні революції, які у найскоршому часі запевнять міжнародну стабільність у цьому регіоні Європи. Прикладом цього є наладнання багатогранного спілкування поневолених народів у площині політичній, гуманітарній та економічній.

4. Країни спільних геополітичних та економічних регіонів інтегруються у різні союзи військового, економічно-політичного чи торговельного порядку, але вони це роблять як самостійні, суверенні держави, на добровільній базі та згідно із своїми власними інтересами.

Україна та усі інші поневолені народи, раз ставши самостійними державами, увійдуть у нормальні та взаємокорисні зв'язки з усіма країнами світу, згідно із своїми державними та народними інтересами. Тому СРСР, у будь-якому виді, мусить бути розчленований без зайвих перешкод з боку демократичних країн на самостійні держави.

По лінії зовнішньої політики у поневолених країнах потрібно творити АБН на базі теж краєвих організацій із національних меншин: а) для неутралізації імперського фронту всередині кожної країни; б) для мобілізації національних меншин до боротьби за державну самостійність автохтонного народу. Такі краєві організації АБН у підневільних країнах творитимуть разом могутній антиімперський фронт. І, на кінець, треба підкреслити, що є велика konieczність інтеграції зусиль по лінії зовнішньо-політичної дії між Україною і діяспорою для досягнення спільної мети — УССД.

Слава Україні!

ЗМІСТ БЮЛЕТЕНЯ ч. 34

Від редакції	1
Різдв'яне привітання Проводу ОУН	3
<i>Матеріали VIII НВЗ ОУН</i>	
Комунікат про відбуття VIII НВЗ ОУН	5
Молитва на початку VIII НВЗ	7
Відкриття VIII НВЗ	8
Привітання з України	11
Політичне звідомлення Голови Проводу	13
Маніфест до Українського Народу	19
<i>Доповіді на VIII НВЗ</i>	
А.Страттак: Стратегія і тактика	26
М.Степанівський: Розбудова кадрів ОУН	33
С.Побіда: Зовнішня політика ОУН	35